DANIEL BERNHARDT

बायबलमधील वर्षाची सुरुवात

डॅनियल बेनहर्त

बायबलमधील वर्षाची सुरुवात

डॅनियल बेनहर्त

May, 2026

ह्या पुस्तकाचे मराठी अनुवाद भाऊ जोएल एलिझाबेथ साळवी यांनी केले आहे. तसेच पुनर्वाचनासाठी ताई सुनीता मोहिते यांनी मदत केली आहे.

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना.. 3
अबीब..4
महिना...13
वर्ष..18
संपात...29
कृषी-नागरी वर्ष...32
यरुशलेम.. 38
दैवी नमुना.. 44
परिशिष्ट अ: मिसरमधील पीडांचा कालानुक्रम......................................52
परिशिष्ट ब: अबीबच्या शोधाची ऐतिहासिक नोंद.................................. 56
परिशिष्ट क: ओमेरची गणना...62
परिशिष्ट ड: आधुनिक काळातील अबीबचा शोध..................................... 69
परिशिष्ट ई: अबीबचा समकालीन शोध...72

प्रस्तावना

बायबलमध्ये एखाद्या प्रकारच्या दिनदर्शिकेचा उल्लेख किंवा सादरीकरण आढळते का, असा प्रश्न तुम्हाला कधी पडला आहे का? देवाच्या लोकांच्या धार्मिक कार्यांना कोणत्या चक्राने नियंत्रित केले? वेळेची दर्शके कशी निश्चित केली आणि मोजली जात होती? पवित्र शास्त्रामध्ये महिने, दिवस, वर्षे आणि इतर कालमापनांच्या उल्लेख आढळतात. देवाच्या वचनानुसार वर्षाची सुरुवात केव्हा होते? ती आपल्या आजच्या दिनदर्शिकेनुसार होते का? तिची सुरुवात आणि शेवट कशावरून निश्चित होतो?

निर्गम १२:१-२ मग परमेश्वराने मिसर देशात मोशे व अहरोन ह्यांना सांगितले की, 2“हा महिना तुम्हांला आरंभीचा महिना व्हावा; तुमचा हा वर्षाचा पहिला महिना व्हावा.

मिसरातून निर्गमन होण्याच्या अगदी आधी, देवाने इस्राएल लोकांना दाखवून दिले की ज्या महिन्यात ते मिसर सोडून जाणार होते, तोच महिन्यांचा आरंभ होता, आणि तोच वर्षातील पहिला महिना असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. त्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी, दोन संध्याकाळींच्या दरम्यान, त्यांनी कोकरू वध करावयाचे होते, आणि संध्याकाळी त्याचे भोजन करावयाचे होते.[1] त्यांनी ते घाईघाईने, कंबर कसून आणि पायांत जोडे घालून खावयाचे होते.[2] आणि त्याच दिवशी, म्हणजे पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी,[3] देव त्यांना मिसर देशातून बाहेर काढणार होता.[4] इस्राएल लोकांनी त्या दिवसाचे स्मारक म्हणून, देवाने दिलेल्या मुक्तीच्या स्मरणार्थ, पिढ्यान्पिढ्या पालन करावयाचे होते. स्वाभाविकपणे प्रश्न निर्माण होतो: तो पहिला महिना कोणता होता?

[1] निर्गम १२:६-८ २

[2] निर्गम १२:११ ३

[3] आपण हे लक्षात ठेवले पाहिजे की दिवस सूर्यास्ताला सुरू होतो (उत्पत्ति १:३-५, ८, १३), आणि दोन संध्याकाळच्या मध्ये १४ तारखेला कोकरा मारला जाणार होता, आणि संध्याकाळी, म्हणजेच दुसऱ्या दिवशी, १५ तारखेला, ते इजिप्त सोडून जाणार होते.

[4] निर्गम १२:१४, १६-१७

निर्गम १३:३-४ “मोशे लोकांना म्हणाला, “ह्या दिवसाची आठवण ठेवा; ह्याच दिवशी तुम्ही मिसरातून, दास्यगृहातून बाहेर निघालात; परमेश्वराने आपल्या बलवान हाताने तुम्हांला ह्या ठिकाणातून बाहेर आणले म्हणून ह्या दिवशी खमिराची भाकर खायची नाही. 4तुम्ही अबीब महिन्याच्या ह्या दिवशी निघाला आहात,”

अबीब[5] हा पहिल्या महिन्याचे नाव आहे. हिब्रू भाषेत अबीब या शब्दापूर्वी निश्चित उपपद “हा” लावलेले आहे, ज्याचा अर्थ विशेषतः “अबीबचा महिना” असा होतो. म्हणजेच, तो असा महिना आहे ज्यामध्ये अबीब[6] अस्तित्वात असतो किंवा अबीबची अवस्था आढळते.

निर्गम ३४:१८ बेखमीर भाकरीचा सण पाळ. माझ्या आज्ञेला अनुसरून अबीब महिन्याच्या नेमलेल्या समयी सात दिवसपर्यंत तू बेखमीर भाकर खावी, कारण अबीब महिन्यात तू मिसर देशातून बाहेर निघालास.

इस्राएल लोक वर्षाच्या पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी, म्हणजे अबीब महिन्यात, मिसरातून बाहेर पडले.

अनुवाद १६:१ अबीब महिना पाळून आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण कर, कारण अबीब महिन्यातच तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला मिसर देशातून रात्रीच्या वेळी बाहेर आणले.

देवाने आपल्या लोकांना अबीब महिन्यात, संध्याकाळच्या वेळी म्हणजे सूर्य अद्याप उगवला नव्हता त्या वेळी, मिसरातून बाहेर काढले.

अबीब

मग प्रश्न असा निर्माण होतो की, वर्षाचा पहिला महिना असण्याव्यतिरिक्त, अबीब

[5] http://lexiconcordance.com/hebrew/9005.html
[6] निर्गम २३:१५

महिना नेमका कोणता महिना आहे? अबीब या शब्दाचा अर्थ काय आहे? पवित्र शास्त्र या शब्दाचा कसा उपयोग करते आणि त्याचे स्पष्टीकरण कसे देते? स्ट्राँगच्या शब्दकोशानुसार या शब्दाची व्याख्या पुढीलप्रमाणे आहे:

२४. אָבִיב ʾâbîyb, aw-beeb´; एका अप्रयुक्त मूळ धातूपासून (अर्थ: कोवळे असणे); हिरवे, म्हणजे धान्याची कोवळी कणसे; यावरून अबीब किंवा निसान या महिन्याचे नाव आले आहे: अबीब, कणसे, धान्याची हिरवी कणसे.

अबीब या महिन्याचे नाव "कोवळे" या अर्थाच्या मूळ शब्दापासून आले आहे, आणि अबीबचा अर्थ "हिरवे" असा होतो, जो धान्याच्या कोवळ्या कणसांचा संदर्भ देतो.

निर्गम ९:३१-३२ त्या समयी जवस व सातू ह्यांचा नाश झाला; कारण सातू निसवले होते आणि जवसाला बोंडे आली होती. 32पण गहू व काठ्यागहू ह्यांचा नाश झाला नाही; कारण ते अद्याप फारसे वाढले नव्हते.

३१ व्या वचनात, जवाविषयी बोलताना, "अबीब" या शब्दाचे भाषांतर "कणसे आली होती" असे करण्यात आले आहे. यावरून आपण पाहतो की हा शब्द जवाच्या धान्याच्या विशिष्ट अवस्थेकडे निर्देश करतो, म्हणजे जेव्हा रोपाला कणसे आलेली असतात आणि त्यामध्ये जवाचे दाणे तयार झालेले असतात. हे वचन धान्यांच्या पिकण्याच्या आणि कापणीच्या क्रमालाही निश्चित करते.

२ शमुवेल २१:९ "...त्यांना ठार मारण्यात आले ते दिवस हंगामाचे होते, ते जवाच्या हंगामाचे पहिले दिवस होते."

धान्याच्या कापणीचे कार्य जवाच्या कापणीपासून सुरू होते. कापणीस येणारे हे पहिले धान्य आहे. पवित्र शास्त्रामध्ये “अबीब” हा शब्द, महिन्याचे नाव दर्शविण्याव्यतिरिक्त, नेहमी जवाच्या संदर्भातच वापरला जातो; तो इतर कोणत्याही धान्यासाठी वापरलेला आढळत नाही. जवसासाठी वेगळा शब्द वापरला आहे, ज्याचे भाषांतर “बोंडे आली होती” असे केले आहे, ज्याद्वारे तिच्या परिपक्वतेची अवस्था अधोरेखित केली जाते. जवाची कापणी सुरू झाल्यानंतर जवसाची कापणी सुरू होते, आणि त्यानंतर गहू व कणीक गहू पिकून कापणीस येतात. धान्ये पिकण्याचा व कापणीचा हा क्रम आहे. रूथच्या कथेमध्येही आपण या क्रमाची अंशतः झलक पाहतो.

रूथ २:२३ ह्या प्रकारे सातूचा आणि गव्हाचा हंगाम संपेपर्यंत तिने बवाजाच्या मोलकरणींबरोबर सरवा वेचला; आणि ती आपल्या सासूबरोबर राहिली.

धान्यांच्या कापणीतील या क्रमाचा सणांच्या उत्सवांशी थेट संबंध आहे. देवाने आपल्या लोकांशी भेटण्यासाठी स्थापन केलेल्या दिनदर्शिकेमध्ये, पहिला सण वल्हांडणाचा आहे,[7] जो पहिल्या महिन्याच्या, म्हणजे अबीब महिन्याच्या, चौदाव्या दिवशी साजरा केला जातो. हा सण कोकराच्या रक्ताद्वारे नाश करणाऱ्यापासून मिळालेल्या संरक्षणाच्या स्मरणार्थ पाळला जातो.[8] हे पवित्र संमेलन दोन संध्याकाळींच्या दरम्यान होते, म्हणजे दुपारनंतर सूर्य क्षितिजाकडे झुकू लागल्यानंतर. अबीब महिन्याच्या पंधराव्या दिवसापासून दुपारच्या वेळी (म्हणजे चौदाव्या दिवसाच्या शेवटी सूर्यास्तापासून) त्याच महिन्याच्या एकविसाव्या दिवसापर्यंत बेखमीर भाकरीचा सण साजरा केला जातो.[9]

लेवीय २३:१०-११, १४ “इस्राएल लोकांना सांग : मी तुम्हांला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहचाल व त्यातील पीक कापाल, तेव्हा आपल्या पिकाच्या पहिल्या

[7] लेवीय २३:४-५
[8] निर्गम १२:२३
[9] निर्गम १२:१४-१९; लेवीय २३:६-८

उपजाची पेंढी तुम्ही याजकाकडे आणावी; 11ती पेंढी तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात यावी म्हणून त्याने परमेश्वरासमोर ती ओवाळावी; शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी याजकाने ती ओवाळावी. तुम्ही आपल्या देवाला हे सर्व अर्पण आणाल त्या दिवसापर्यंत नव्या पिकाची भाकर किंवा हुरडा किंवा हिरवे धान्य खाऊ नये; तुमच्या सर्व घराघरांतून हा पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधी होय.

बेखमीर भाकरीच्या सणादरम्यान, शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी, कापणीच्या प्रथम फळांचा पेंढा ओवाळला जात असे.[10]

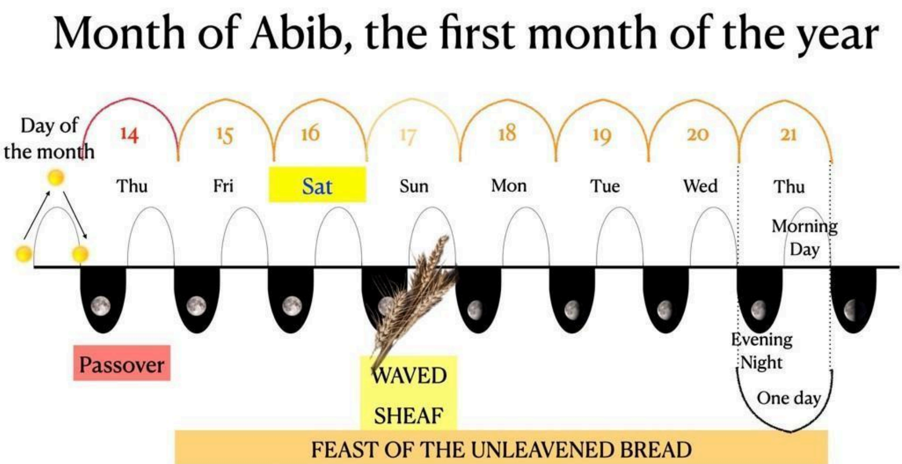

ओवाळली जाणारी पेंढी कोणत्या धान्याची होती? कापणीच्या प्रारंभीचे प्रथम फळ कोणते होते? आपण आधी पाहिल्याप्रमाणे,[11] सातू हे कापणीस येणारे पहिले धान्य होते. म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळली जाणारी पेंढी सातूचीच होती. यावरून असे सूचित होते की हा सण साजरा केला जात असे त्या वेळी शेतातील पीक कापणीस तयार असणे आवश्यक होते; कारण जर ते पिकलेले नसते, तर प्रथम फळांचे अर्पण

[10] महिन्याच्या सुरुवातीनुसार, आठवड्याचे दिवस दरवर्षी बदलतात. हा साप्ताहिक क्रम केवळ उदाहरणादाखल आहे.
[11] २ शमुवेल २१:९

करता आले नसते. जर पिकलेले सातू उपलब्ध नसते, तर सणही झाला नसता, आणि परिणामी अबीब महिना किंवा कणसे आलेल्या सातूचा महिना असे काही अस्तित्वातच नसते. यावरून आपण पाहतो की वर्षाची सुरुवात थेट सणांशी निगडित होती, आणि हे सण सातूच्या धान्याच्या अवस्थेशी संबंधित होते. ओवाळणीची पेंढी अर्पण करण्यात येईपर्यंत इस्राएल लोकांनी भाकर, भाजलेले धान्य किंवा हिरवी कणसे खाऊ नयेत. म्हणजेच, कापणीस आलेल्या पहिल्या धान्यापासून सुरू होणारी कापणी, अर्थात सातूची कापणी, प्रथम फळांची पेंढी अर्पण केल्याच्या दिवसापर्यंत उपभोगता येत नव्हती. हे अर्पण कसे करावयाचे होते? धान्य कोणत्या अवस्थेत असणे आवश्यक होते?

लेवीय २:१४ "परमेश्वराप्रीत्यर्थ तुला अन्नार्पण म्हणून प्रथमउपज अर्पायचा असेल तर विस्तवावर भाजलेल्या हिरव्या कणसांतले दाणे, म्हणजे हिरव्या कणसांचे चोळून काढलेले दाणे प्रथमउपजाचे अन्नार्पण म्हणून आण."

प्रथमउपजाच्या अर्पणामध्ये, ज्यामध्ये ओवाळणीची पेंढी समाविष्ट होती, धान्याच्या परिपक्वतेची अवस्था स्पष्टपणे सांगितलेली आहे. "हिरवी कणसे" असे ज्याचे भाषांतर केले आहे तो हिब्रू शब्द म्हणजे "अबीब" होय. प्रथमउपजाच्या या अर्पणात सातू हिरव्या किंवा ताज्या कणसांच्या अवस्थेत असणे आवश्यक होते. हे धान्य भाजून खाता येण्यासारखे असावे लागे, यावरून त्याची परिपक्वता पूर्ण नसली तरी प्रारंभिक अवस्थेत असणे आवश्यक असल्याचे दिसून येते.

यहोशवा ५:१०-१२ इस्राएल लोकांनी गिलगालात तळ दिल्यावर यरीहोजवळच्या मैदानात त्या महिन्याच्या चतुर्दशीस संध्याकाळी वल्हांडण सण पाळला. 11वल्हांडणाच्या दुसऱ्याच दिवशी त्या देशात पिकलेल्या धान्याच्या बेखमीर भाकरी आणि हुरडा त्यांनी खाल्ला. 12त्यांनी देशातले उत्पन्न खाल्ले त्याच्या दुसऱ्या दिवसापासून मान्ना बंद झाला, तो पुन्हा इस्राएल लोकांना मिळाला नाही; त्या वर्षी त्यांनी कनान देशातले उत्पन्न खाल्ले.

अबीब म्हणजे सातूचे हिरवे धान्य, जे गारांच्या पीडेमध्ये तुटून नष्ट होऊ शकते,[12] परंतु त्याच वेळी अबीब महिन्याच्या तिसऱ्या आठवड्यापर्यंत ते इतके परिपक्व होते की ते दळता येई, त्याचे पीठ करता येई आणि त्यापासून भाकरी बनवता येई. अशा प्रकारे सातूची “अबीब” अवस्था कोणत्याही पक्षपाताशिवाय निश्चित केली जात होती.

निर्गम ३४:२२ तू सप्ताहाचा सण म्हणजे गव्हाच्या कापणीच्या प्रथमपिकाचा सण पाळावास.

यानंतर आपल्यासमोर जो सण येतो तो म्हणजे सप्ताहांचा सण. या सणामध्ये गव्हाच्या कापणीची प्रथमउपज परमेश्वराला अर्पण केली जात असे. या सणाला “सप्ताहांचा सण” असे म्हटले जाते, कारण तो साजरा करण्यासाठी सात पूर्ण शब्बाथ मोजावे लागत होते.

लेवीय २३:१५-१७ शब्बाथानंतरच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्ही ओवाळणीची पेंढी आणाल त्या दिवसापासून पुरे सात शब्बाथ मोजावेत; 16सातव्या शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवसापर्यंत पन्नास दिवस मोजून त्या दिवशी परमेश्वराप्रीत्यर्थ नवे अन्नार्पण करावे. 17तुम्ही आपल्या निवासस्थानातून दोन दशमांश एफाभर सपिठाच्या दोन भाकरी ओवाळणीसाठी आणाव्यात. त्या खमीर घालून भाजलेल्या असाव्यात; परमेश्वराप्रीत्यर्थ हे प्रथमउपजाचे अर्पण होय.

बेखमीर भाकरीच्या सणादरम्यान येणाऱ्या शब्बाथाच्या[13] दुसऱ्या दिवसापासून पन्नास दिवसांनी, म्हणजे सात पूर्ण सप्ताहांनंतर, गव्हाच्या नव्या पिकाचे अर्पण परमेश्वरासमोर केले जात असे. प्रथमउपजाच्या अर्पणामध्ये भाकर आणि गव्हाच्या पिठाचाही समावेश होता.

---

[12] निर्गम ९:३१

[13] अधिक तपशीलवार माहितीसाठी परिशिष्ट क: ओमेरची गणना पहा.

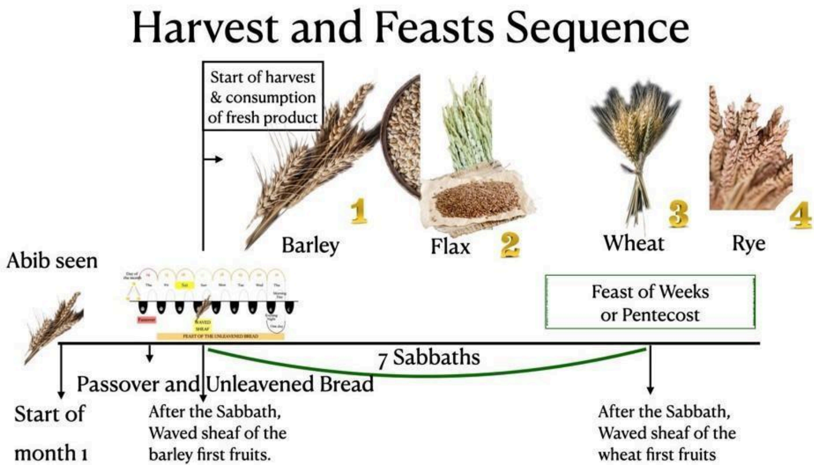

अनुवाद १६:९-१०, १३ तू सात सप्ताह मोज; उभ्या पिकाला विळा लावल्यापासून सात सप्ताह मोज. 10मग तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला समृद्ध केले असेल त्या मानाने त्याला तुझ्या हातचा स्वसंतोषाचा बली अर्पून तुझा देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ सप्ताहांचा सण पाळ. आपल्या खळ्यातील आणि द्राक्षकुंडातील उत्पन्न गोळा केल्यावर तू मांडवांचा सण सात दिवस पाळावास;

सप्ताहांच्या सणाच्या संदर्भात या वचनाचा विचार केला असता, आपण पाहतो की सातूच्या प्रथमउपजाचे अर्पण अर्पिल्यानंतरच कापणीस प्रारंभ होत असे. म्हणजेच, पहिल्या महिन्यात ओवाळणीची पेंढी अर्पण करण्यापूर्वी कापणी सुरू होत नसे आणि नव्या धान्याचे सेवनही केले जात नसे. पेंढी अर्पण करण्यापूर्वी कापणी किंवा धान्य गोळा करण्याचे कोणतेही कार्य केले जात नसे. याच संदर्भात मांडवांच्या सणाची ओळख करून दिली जाते, जो खळे व द्राक्षकुंड यांनंतर साजरा केला जात असे.

निर्गम २३:१४-१७ वर्षातून तीनदा तू माझ्याप्रीत्यर्थ मेळा भरवून सण पाळ. 15बेखमीर भाकरीचा सण पाळ; त्या सणात माझ्या आज्ञेप्रमाणे अबीब

महिन्यातील नेमलेल्या समयी सात दिवस तू बेखमीर भाकरी खा, कारण त्याच महिन्यात तू मिसर देशातून बाहेर निघालास; कोणी रिकाम्या हाताने माझ्यासमोर येऊ नये. 16शेतात पेरलेल्या धान्याचे पहिले पीक तयार होईल तेव्हा तू कापणीचा सण पाळ, आणि वर्षअखेर तू आपल्या शेतातील श्रमाच्या फळांचा संग्रह करशील तेव्हा संग्रहाचा सण पाळ. 17वर्षातून तीनदा तुझ्या सर्व पुरुषांनी प्रभू परमेश्वरासमोर हजर व्हावे.

हे तीन वार्षिक प्रमुख सण होते ज्यामध्ये प्रत्येक पुरुषाने आपल्या कुटुंबासह परमेश्वरासमोर उपस्थित व्हायचे होते. बेखमीर भाकरीच्या सणात सातूची प्रथमउपज अर्पण केली जात असे. कापणीच्या सणात, म्हणजे सप्ताहांच्या सणात किंवा पन्नासाव्या दिवसामध्ये, गव्हाची प्रथमउपज अर्पण केली जात असे. या सणामध्ये त्यांच्या श्रमांच्या प्रथम फळांच्या संग्रहाचा उत्सव साजरा केला जात असे. त्यानंतर वर्षाच्या शेवटी संग्रहाचा सण, म्हणजे मांडवांचा सण, साजरा केला जात असे. हा सण शेतातील श्रमांची सर्व फळे गोळा केल्यानंतर, म्हणजे धान्ये व इतर फळांची कापणी आणि संग्रहाची संपूर्ण प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर साजरा केला जात असे.

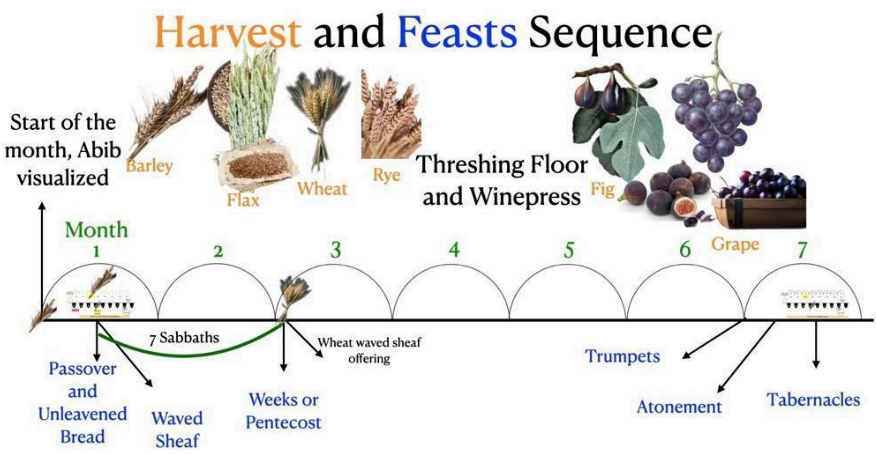

अशा प्रकारे आपण पाहतो की या तीन वार्षिक मेळाव्यांचा संबंध शेतीच्या उत्पादनाशी आहे: धान्ये (खळे) आणि फळे, ज्यामध्ये द्राक्षवेलीची फळेही (द्राक्षकुंड) समाविष्ट आहेत. त्यांचे साजरीकरण अबीबच्या आधारे ठरविलेल्या वर्षाच्या प्रारंभावर अवलंबून होते. ओवाळणीची पेंढी अर्पण करण्यासाठी सातू तयार असणे आवश्यक होते. पन्नासाव्या दिवसाचा सण साजरा करण्यासाठी, सात शब्बाथांची गणना सातूच्या प्रथमउपजाची ओवाळणीची पेंढी अर्पण केल्यानंतरच सुरू केली जाऊ शकत होती. अबीब अवस्थेतील धान्य उपलब्ध नसताना सप्ताहांचा सण साजरा करणे अशक्य होते, तसेच ओवाळणीच्या पेंढीचा सणही साजरा करता येत नव्हता. यावरून आपण पाहतो की वर्षाच्या पहिल्या महिन्याला अबीब असे नाव देण्यात आले आहे, कारण हा तो महिना आहे ज्यामध्ये सातूला कणसे आलेली असतात. हा तो महिना आहे ज्यामध्ये सातूचे धान्य परिपक्वतेच्या प्रारंभिक अवस्थेत असते, ज्याचे वर्णन हिरवी कणसे असे केले जाते, आणि ज्यातील धान्य भाजून खाण्यायोग्य किंवा दळून पीठ करण्याइतके परिपक्व झालेले असते. आणि हाच तो घटक आहे जो परमेश्वराच्या मेळाव्यांचे किंवा सणांचे चक्र सुरू करतो, जे त्यांच्या नेमलेल्या महिन्यांमध्ये साजरे केले जातात. अबीब नसल्यास सणही नसतात. अबीब हे पहिल्या महिन्याचे नाव असण्याव्यतिरिक्त, पवित्र शास्त्रामध्ये ते नेहमी सातूशी संबंधित आढळते; बायबलमध्ये त्याचा इतर कोणत्याही गोष्टीशी संबंध जोडलेला नाही.[14] आपल्या परिचयातील वसंत ऋतूशी अबीबचा संबंध जोडलेला असल्याचा कोणताही उल्लेख आढळत नाही.

[14] निर्गम ९:३१; १३:४; २३:१५; ३४:१८; लेवीय २:१४; अनुवाद १६:१

महिना

परंतु आपण अजूनही स्वतःला हा प्रश्न विचारत राहतो की, वर्षाची सुरुवात नेमकी केव्हा होते? वर्षाच्या पहिल्या महिन्याला अबीब असे नाव दिले आहे कारण ते सातूच्या अवस्थेची घोषणा करते. त्या महिन्याला अबीब असे म्हणण्यासाठी सातू अबीब अवस्थेत असणे आवश्यक आहे. म्हणजेच, जर अबीब नसेल, तर वर्षाची सुरुवात होत नाही, कारण त्या महिन्याला अबीब असे म्हणता येत नाही.

निर्गम १२:१-२ मग परमेश्वराने मिसर देशात मोशे व अहरोन ह्यांना सांगितले की, 2"हा महिना तुम्हांला आरंभीचा महिना व्हावा; तुमचा हा वर्षाचा पहिला महिना व्हावा.

मिसर देशातून बाहेर पडण्यापूर्वी, देवाने विशेषतः त्या महिन्यालाच वर्षाचा पहिला महिना म्हणून घोषित केले.

गणना ९:१-३ इस्राएल लोक मिसर देशातून निघाल्यावर दुसऱ्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात परमेश्वर सीनाय रानात मोशेला म्हणाला, 2"नेमलेल्या समयी इस्राएल लोकांनी वल्हांडण सण पाळावा. 3ह्या महिन्याच्या चतुर्दशीस संध्याकाळी नेमलेल्या समयी त्याच्यासंबंधाचे सर्व विधी व सर्व नियम ह्यांना अनुसरून तुम्ही तो पाळावा."

त्यांच्या प्रवासाच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सुरुवातीलाही हाच प्रकार घडला. देवाने स्वतः त्यांना वर्षाच्या प्रारंभाची माहिती दिली. हे स्वाभाविकच होते, कारण ते अरण्यात भटकत होते, जिथे सातू पिकत नव्हते. परंतु एकदा देवाने त्यांना देऊ केलेल्या देशात प्रवेश केल्यानंतर, त्यांना हे कसे कळणार होते?

आपण पाहतो की निर्गम १२:२ मध्ये, जेव्हा मोशेला "हा महिना" असे सांगितले

जाते, तेव्हा विशेषतः हा महिनाच महिन्यांचा आरंभ आहे असे त्याला सांगितले जाते. याचा अर्थ असा की “हा महिना” प्रत्येक महिन्याचा आरंभ किंवा सुरुवात आहे, कारण “महिना” या शब्दाचाच तसा अर्थ आहे. मग महिना म्हणजे काय? महिना कसा ठरविला जातो? या संदर्भात स्ट्राँगचा शब्दकोश पुढीलप्रमाणे व्याख्या देतो:

२३२०. חֹדֶשׁ chôdesh, kho´-desh; २३१८ पासून; अमावस्या; अर्थात महिना: महिना, अमावस्या.

आपण पाहतो की “महिना” असे ज्याचे भाषांतर केले आहे तो शब्द “चंद्र” या अर्थाशी संबंधित आहे, म्हणजे महिन्यांची गणना किंवा मोजणी चंद्राच्या कलांनुसार केली जाते. हा शब्दकोश “अमावस्या” हाही अर्थ स्पष्टपणे नमूद करतो. हा अर्थ या शब्दाच्या मूळ धातूपासून उद्‌भवतो, जो स्ट्राँगच्या शब्दकोशात २३१८ क्रमांकाने दिलेला आहे:

२३१८. חָדַשׁ châdash, khaw-dash´; मूळ धातू; नवीन असणे; कारणार्थी अर्थाने पुनर्बांधणी करणे: नूतनीकरण करणे, दुरुस्ती करणे.

मग आपण स्वतःला विचारतो, नवीन चंद्र केव्हा असतो? आपण पाहतो की “महिना” किंवा “चंद्र” या शब्दाच्या मूळ अर्थामध्ये नवीन होणे आणि पुनर्स्थापित होणे हे विचार अंतर्भूत आहेत. यातील दुसरा अर्थ नूतनीकरण, दुरुस्ती किंवा पुनर्स्थापना या अर्थाने आहे. हा अर्थ, तसेच पुढे दिलेले पुरावे, हे दर्शवितात की नवीन चंद्र म्हणजे चंद्राच्या प्रकाशाची पहिली दृश्यमान किरण दिसणे होय. म्हणून, चंद्राच्या अदृश्य अंधकारमय अवस्थेनंतर जेव्हा त्याच्या प्रकाशाची पहिली दृश्यमान किरण दिसते, तेव्हा महिन्याची सुरुवात होते. जर काही नवीन दिसत नसेल, तर नूतनीकरण झाले असे म्हणता येणार नाही. आणि जे नवीन आहे ते म्हणजे त्या दिवशी चंद्र प्रथमच दिसू लागतो. चंद्र प्रथम दिसतो तेव्हाच तो नवीन असतो. जोपर्यंत तो दिसत नाही, तोपर्यंत त्याचे नूतनीकरण झालेले नसते; तो “नवीन” म्हणून प्रकट झालेला नसतो. मोशेला “हा चंद्र” असे सांगण्यात आले. जर चंद्रच दिसत नसता, तर त्याच्याकडे बोट दाखवून “हा” असे कसे म्हणता आले

असते?

“चंद्र” या शब्दाच्या मूळ धातूचा उपयोग ज्या वचनांमध्ये[15] केला आहे, त्यांवरून असे सूचित होते की तो एखाद्या प्रक्रियेच्या प्रारंभाकडे निर्देश करतो. त्या अर्थाने, चंद्राची अदृश्य अंधकारमय अवस्था ही प्रक्रियेची सुरुवात नसून शेवट आहे. याशिवाय आणखी एक अडचण अशी आहे की चंद्राच्या अदृश्य अंधकारमय अवस्थेचे सलग दोन दिवस असणे सामान्य आहे, त्यामुळे महिन्याच्या प्रारंभासाठी नेमका कोणता दिवस धरावा याबाबत अनिश्चितता निर्माण होते.[16] गेसेनियस शब्दकोश[17] “चंद्र” या शब्दाच्या मूळ धातूची (स्ट्रॉंग #२३१८) पुढीलप्रमाणे व्याख्या करतो:

חָדַשׁ — काल रूपात वापरलेला नाही; नवीन असणे. अरामी: त्याच अर्थाने. अरबी: नवीन, अलीकडील असणे; चौथ्या रूपात, काहीतरी नवीन निर्माण करणे; परंतु तिसऱ्या व चौथ्या रूपात, तलवार साफ करणे हाही अर्थ आहे. कदाचित मूळ कल्पना चमकणे किंवा झळाळणे अशी असावी; तुलना करा- शुद्ध, पवित्र असणे.

उजाळणी केलेल्या तलवारीची कल्पना, आणि त्या अर्थाने तिच्या नवीन अवस्थेमुळे चमकणे किंवा झळाळणे ही संकल्पना, पुढील वचनाच्या भाषांतरात आढळते:

२ शमुवेल २१:१६ तेव्हा रेफाई वंशातला इशबी-बनोब म्हणून एक इसम होता, त्याच्या भाल्याचे वजन तीनशे शेकेल पितळ भरले; त्याने नवी तलवार कंबरेला बांधली होती; त्याने दाविदाला मारायचा बेत केला;

[15] उदाहरणार्थ: स्तोत्रसंहिता 51:10 हे देवा, माझ्यामध्ये शुद्ध हृदय निर्माण कर; आणि माझ्यामध्ये एक योग्य आत्मा नूतनीकरण करा. स्तोत्रसंहिता 104:30 तू तुझा आत्मा पाठवतोस, ते निर्माण केले जातात: आणि तू पृथ्वीच्या चेहऱ्याचे नूतनीकरण करतोस. Lamentacons 5:21 हे परमेश्वरा, तू आम्हाला तुझ्याकडे वळव आणि आम्ही वळू. आमचे जुने दिवस नूतनीकरण करा

[16] https://en.wikipedia.org/wiki/Dark_moon

[17] हिब्रू आणि इंग्रजी शब्दकोष ऑफ द ओल्ड टेस्टामेंट, बायबलिकल चाल्डीसह; एडवर्ड रॉबिन्सन, अठराव्या एडिकॉन, 1865, पृष्ठ 297 आणि 298 द्वारे विल्यम गेसेनियसच्या लॅकनमधून.
https://archive.org/details/hebrewenglishlex00geserich/page/296/mode/2up

"नवीन तलवार" असे ज्याचे भाषांतर केले आहे तो शब्द स्ट्राँगच्या शब्दकोशातील #२३१९ हा शब्द आहे:

२३१९. חָדָשׁ châdâsh, khaw-dawsh´; २३१८ पासून; नवीन: ताजे, नवीन वस्तू.

हा शब्दही त्याच मूळ धातूपासून आलेला आहे ज्यापासून "महिना" किंवा "चंद्र" असे भाषांतर केलेला शब्द आलेला आहे. त्या अर्थाने, नवीन किंवा झळाळणारी तलवार आणि नवीन चंद्र यांच्यातील संबंध समजणे कठीण नाही. परंतु शब्दांच्या भाषिक अर्थांव्यतिरिक्त, आपल्याला पुढील वचन आढळते:

अनुवाद १६:१ अबीब महिना पाळून आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण कर, कारण अबीब महिन्यातच तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला मिसर देशातून रात्रीच्या वेळी बाहेर आणले.

"पाळून"[18] असा ज्याचा अनुवाद केला आहे त्या हिब्रू शब्दाचा अर्थ "पाहणे" किंवा "बारकाईने निरीक्षण करणे" याशिवाय "जपणे" किंवा "पाळणे" असाही होतो. परंतु आपण पाहतो की येथे सूचना अबीबच्या चंद्राचे निरीक्षण करण्याची आहे. त्यानंतर पुढील वचनाविषयी विचार करा:

[18] स्ट्रॉंग #८१०४. שָׁמַר shâmar, shaw-mar´; एक मूळ धातू; विशेषण: (काट्यांनी) कुंपण घालणे, म्हणजेच रक्षण करणे; उत्पत्ती: संरक्षण करणे, साथ देणे, इत्यादी:—सावध राहा, दक्ष राहा, (स्वतःची) काळजी घ्या, (स्वतःचे) रक्षण करा, लक्ष ठेवा, बारकाईने पाहा, निरीक्षण करा, जतन करा, मान द्या, राखून ठेवा, (स्वतःला) वाचवा, खात्री बाळगा, (त्यांची) वाट पाहा, (माणसावर) नजर ठेवा.

निर्गम १२:२ “हा महिना तुम्हांला आरंभीचा महिना व्हावा; तुमचा हा वर्षाचा पहिला महिना व्हावा."

आपण पाहतो की देव त्यांना स्पष्टपणे सांगतो की त्यांच्यासमोर दिसणारा हा चंद्र महिन्यांचा आरंभ आहे, म्हणजेच महिन्याची सुरुवात होण्याचा क्षण आहे. “हा महिना”, किंवा शब्दशः भाषांतर केल्यास “हा नवीन चंद्र”, हा अदृश्य असलेला चंद्र नाही, तर नवीन चंद्राच्या प्रकाशाची पहिली दृश्यमान किरण आहे. अशा प्रकारे, दृश्यमान नवीन चंद्रच महिन्याच्या प्रारंभाचे निर्धारण करतो. त्या अर्थाने, अनुवाद १६:१ मध्ये देव त्यांना अबीबच्या नवीन चंद्राचे निरीक्षण करण्यास, म्हणजे सातूला कणसे आलेली असतात त्या महिन्यातील नवीन चंद्राकडे पाहण्यास सांगतो, कारण त्याच महिन्यात देवाने त्यांची मिसरातून सुटका केली होती. म्हणून, वल्हांडण सण हा कणसे आलेल्या सातूच्या महिन्यातील, म्हणजे अबीब महिन्यातील, दृश्यमान नवीन चंद्राच्या वेळी साजरा केला जाईल.

नवीन चंद्र दर २९ किंवा ३० दिवसांनी दिसतो, आणि सलग दोन महिने मिळून ५९ दिवस होतात. सामान्यतः एका वर्षात बारा महिने असतात हे आपल्याला माहीत आहे.

१ राजे ४:७ शलमोनाचे बारा कमावीसदार असत; ते सर्व इस्राएलावर नेमलेले असून राजाला व त्याच्या घराण्याला अन्नसामग्री पुरवत; वर्षातून एकेका महिन्याचा पुरवठा करण्याचे काम एकेकाकडे असे.

तथापि, वर्षाची गणना केली असता आपल्याला ३५४ दिवस मिळतात (५९ × (१२÷२)). आता आपल्याला माहीत आहे की सूर्याला क्षितिजावरील एखाद्याच बिंदूवर, त्याच दिशेने येऊन, पुन्हा मावळण्यासाठी ३६५.२५६२५ दिवस लागतात. परंतु बायबलमधील सूचना सूर्याचे निरीक्षण करण्याची नसून चंद्र आणि अबीब यांचे निरीक्षण करण्याची आहे. बाराव्या महिन्याच्या शेवटी, नवीन चंद्राच्या वेळी अबीब अवस्था आढळली नाही, तर वर्षाची सुरुवात एक महिना पुढे ढकलली जाते. अशा प्रकारे तेरा महिन्यांच्या वर्षांद्वारे दिनदर्शिकेतील विसंगती आपोआप दुरुस्त केली जाते. हे साधारणपणे दर दोन किंवा तीन वर्षांनी घडते ((३६५.२५६२५ -

३५४)/(५९÷२)). अशा प्रकारे ही दिनदर्शिका निरंतर कार्यरत राहते.

वर्ष

आपण वर्षाची सुरुवात केव्हा होते याचा विचार करीत असल्यामुळे, पवित्र शास्त्रामध्ये या शब्दाचा प्रथम उपयोग विचारात घेतल्याशिवाय राहू शकत नाही.

उत्पत्ति १:१४ मग देव बोलला, "दिवस व रात्र ही भिन्न करण्यासाठी आकाशाच्या अंतराळात ज्योती होवोत; त्या चिन्हे, ऋतू, दिवस व वर्षे दाखवणाऱ्या होवोत;

स्ट्रॉंगचा शब्दकोश या शब्दाची पुढीलप्रमाणे व्याख्या करतो:

८१४१. שָׁנֶה shâneh (अनेकवचनातच), shaw-neh´; किंवा (स्त्रीलिंगी) shânâh, shaw-naw´; ८१३८ पासून; वर्ष (कालाच्या एका पूर्ण आवर्तनाच्या अर्थाने): पूर्ण आयुष्य, दीर्घ, वृद्ध, वर्ष, वार्षिक.

या शब्दाची उत्पत्ती अर्थपूर्ण आहे. तो तीन अक्षरांनी बनलेला आहे:

ש (शिन) : "या अक्षराचे प्राचीन चित्र दोन पुढच्या दातांचे चित्र आहे. या अक्षराचे अर्थ दात, तीक्ष्ण आणि दाबणे असे आहेत (चावताना दातांच्या कार्यावरून). तसेच दोन दातांवरून याचा अर्थ दोन, पुन्हा, दोन्ही किंवा दुसरे असाही होतो."[19]

נ (नून): "या अक्षराचे प्राचीन चित्र अंकुर फुटलेल्या बियाचे चित्र आहे, जे नवीन पिढीकडे पुढे चालू राहण्याची कल्पना दर्शवते. या चित्रलिपीचे अर्थ चालू ठेवणे, सातत्य, संतती किंवा वारस असे आहेत."[20]

ה (हे): "या अक्षराचे मूळ चित्र हात वर उंचावून उभ्या असलेल्या मनुष्याचे चित्र

[19] द एन्शियंट हिब्रू लेक्सिकॉन ऑफ द बायबल, जेफ ए. बेनर, व्हर्च्युअलबुकवर्म.कॉम पब्लिशिंग इंक., 2005, पृष्ठ 31.
https://archive.org/details/TheAncientHebrewLexiconOfTheBible/page/n29/mode/2up

[20] तेच, पृष्ठ 28.

आहे. या अक्षराचे आधुनिक हिब्रू व मूळ नाव 'हे' आहे. 'हे' या हिब्रू शब्दाचा अर्थ 'पाहा' किंवा 'निरखून पाहा' असा होतो, जसा एखादे भव्य दृश्य पाहताना होतो. या शब्दाचा अर्थ 'श्वास' किंवा 'निःश्वास' असाही होऊ शकतो, जसा एखादे अद्भुत दृश्य पाहताना घेतला जातो. या अक्षराचे अर्थ पाहा, निरखा, श्वास, निःश्वास, प्रकट करणे किंवा प्रकटीकरण असे आहेत, कारण एखाद्या महान दृश्याकडे बोट दाखवून ते प्रकट करण्याची कल्पना त्यामागे आहे."[21]

"वर्ष" हा शब्द बनविणाऱ्या अक्षरांचा चित्रलिपीवरील अर्थ असा संकेत देतो की एक मनुष्य आपल्या दातांनी बीजाची चव घेतो आणि हात उंचावून नवीन पिढीची, नवीन कालखंडाची, पुढे चालू राहणाऱ्या जीवनाची घोषणा करतो व ती प्रकट करतो.

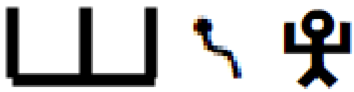

परंतु आता उत्पत्ति १ मधील वचनाकडे परत जाऊ या आणि ते पुन्हा वाचू या:

उत्पत्ति १:१४ मग देव बोलला, "दिवस व रात्र ही भिन्न करण्यासाठी आकाशाच्या अंतराळात ज्योती होवोत; त्या चिन्हे, ऋतू, दिवस व वर्षे दाखवणाऱ्या होवोत;

देवाने आकाशाच्या अंतराळात ज्योती पाच विशिष्ट उद्देशांसाठी ठेविल्या:

अ. दिवस व रात्र वेगळे करण्यासाठी,

ब. चिन्हांसाठी,

क. ऋतूंसाठी,

ड. दिवसांसाठी,

ई. आणि वर्षांसाठी.

[21] तेच, पृष्ठ 23.

आता आपण यांपैकी प्रत्येकाचा सविस्तर विचार करू या.

आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती दिवस व रात्र कशा वेगळ्या करतात किंवा त्यांच्यामध्ये भेद कसा निर्माण करतात? या संदर्भात प्रथम "दिवस" या शब्दाचा अर्थ आणि उपयोग लक्षात घेऊ या.

उत्पत्ति १:५ देवाने प्रकाशाला 'दिवस' व अंधकाराला 'रात्र' म्हटले; आणि संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली; हा पहिला दिवस.

ज्योती दिवस व रात्र यांना वेगळे करण्यासाठी होत्या, म्हणून येथे "दिवस" हा शब्द दिवसाच्या त्या भागास सूचित करतो ज्यामध्ये प्रकाश असतो. याचे स्पष्टीकरण त्याच संदर्भात दिलेले आहे:

उत्पत्ति १:१६ देवाने दोन मोठ्या ज्योती केल्या; दिवसावर प्रभुत्व चालवण्यासाठी मोठी ज्योत आणि रात्रीवर प्रभुत्व चालवण्यासाठी लहान ज्योत; आणि त्याने तारेही केले.

दिवसावर सत्ता चालविण्यासाठी सूर्याची स्थापना करण्यात आली, आणि तो क्षितिजाआड गेल्यानंतर अंधार होतो, चंद्राचे राज्य सुरू होते आणि दिवस व रात्र यांच्यातील विभाजन चिन्हांकित होते.

आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती दिवसांसाठी कशा आहेत? "दिवस" या शब्दाचा पहिला अर्थ, म्हणजे प्रकाशमान काळ, आपण पहिले आहे. परंतु येथे तो दिवसाच्या दुसऱ्या अर्थाकडे निर्देश करतो, म्हणजे पवित्र शास्त्रामध्ये "संध्याकाळ व सकाळ" किंवा "रात्र व दिवस" असे म्हटलेल्या कालखंडाकडे. एका दिवसाचे चक्र केव्हा समाप्त होते, म्हणजे संध्याकाळ व सकाळ किंवा रात्र व दिवस केव्हा पूर्ण होतो, आणि दुसऱ्या दिवसाची सुरुवात केव्हा होते हे निश्चित करता येणे महत्त्वाचे आहे. या संदर्भात, उत्पत्ति १ मधील वर्णन नेहमी "संध्याकाळ व सकाळ" हा क्रम दर्शविते. आणि संध्याकाळाविषयी बोलताना, पुढील वचन तिची व्याख्या करते:

लेवीय २२:६-७ म्हणजे जो मनुष्य ह्यांच्यापैकी कोणालाही स्पर्श करील त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे व पाण्याने स्नान करीपर्यंत पवित्र पदार्थ खाऊ

नयेत. 7सूर्यास्त झाल्यावर तो शुद्ध ठरेल, त्यानंतर त्याने पवित्र पदार्थ खावेत, कारण ते त्याचे अन्न होय.

येथे “संध्याकाळ” असा ज्याचा अनुवाद केला आहे तो मूळ हिब्रू शब्द उत्पत्ति १:५ मध्ये “संध्याकाळ” असा भाषांतरित केलेल्या शब्दासारखाच आहे, आणि त्याची व्याख्या “सूर्यास्त झाल्यावर” अशी केली आहे. नव्या करारामध्येही आपल्याला याच प्रकारची साक्ष आढळते:

मत्तय ८:१६ मग संध्याकाळ झाल्यावर लोकांनी पुष्कळ भूतग्रस्तांना त्याच्याकडे आणले; तेव्हा त्याने भुते शब्दानेच घालवली व सर्व दुखणाइतांना बरे केले.

लूक ४:४० मग सूर्यास्ताच्या वेळी, ज्या सर्वांची माणसे नाना प्रकारच्या रोगांनी पिडलेली होती त्यांना त्यांनी त्याच्याकडे आणले आणि त्याने त्यांच्यातील प्रत्येकावर हात ठेवून त्यांना बरे केले.

येथे “संध्याकाळ” असे वर्णन केलेला कालखंड सूर्यास्तापासून सुरू होतो. याची आणखी पुष्टी पुढील वचनात आढळते:

योहान २०:१ आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी पहाटेस अंधारातच मरीया मग्दालीया कबरेजवळ आली, आणि कबरेच्या तोंडावरून धोंड काढलेली आहे असे तिने पाहिले.

आठवड्याचा पहिला दिवस सूर्य उगवण्यापूर्वीच सुरू झाला होता. संध्याकाळ झाली होती आणि आठवड्याचा पहिला दिवस, म्हणजे रविवार, आधीच सुरू झाला होता.

उत्पत्ति १:५ देवाने प्रकाशाला ‘दिवस’ व अंधकाराला ‘रात्र’ म्हटले; आणि संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली; हा पहिला दिवस.

तर मग चोवीस तासांचा दिवस कशाचा बनलेला असतो? संध्याकाळ आणि सकाळ यांचा. अंधकार किंवा रात्र आणि प्रकाश किंवा दिवस यांचा. या कालखंडाची सुरुवात अंधकाराने किंवा रात्रीने होते, म्हणजे सूर्यास्ताच्या वेळी. आणि त्याच वेळी तो मागील दिवसाचा शेवटही ठरतो. अशा प्रकारे सूर्य “दिवसांसाठी” आहे, कारण

त्याचा अस्त एका दिवसाचा शेवट आणि दुसऱ्या दिवसाची सुरुवात निश्चित करतो. आपण हेही लक्षात घेतो की दिवस निश्चित करण्यासाठी केवळ एकच ज्योत पुरेशी आहे.

आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती चिन्हांसाठी कशा आहेत? स्पष्टपणे ही चिन्हे आकाशातील चिन्हे आहेत.[22]

लूक २१:११ मोठमोठे भूमिकंप होतील, जागोजाग मऱ्या येतील व दुष्काळ पडतील, आणि भयंकर उत्पात होतील व आकाशात मोठी चिन्हे घडून येतील.. ... २५ तेव्हा सूर्य, चंद्र व तारे ह्यांत चिन्हे घडून येतील, आणि पृथ्वीवर 'समुद्र व लाटा ह्यांच्या गर्जनेने राष्ट्रे' घाबरी होऊन पेचात पडतील;

यरुशलेमच्या विनाशाविषयी आणि ख्रिस्ताच्या दुसऱ्या आगमनाविषयी बोलताना, येशू म्हणतो की त्यांच्यापूर्वी सूर्य, चंद्र आणि तारे यांमध्ये चिन्हे दिसतील. आणि ही चिन्हे कोणती असतील?

मत्तय २४:२९ त्या दिवसांतील संकटांनंतर लगेचच 'सूर्य अंधकारमय होईल, चंद्र प्रकाश देणार नाही, तारे आकाशातून पडतील, व आकाशाची बळे डळमळतील;'

योएल २:१० त्यांच्यापुढे पृथ्वी कापते, आकाश थरथरते. सूर्य व चंद्र काळे पडतात आणि तारे प्रकाशण्याचे थांबतात.

प्रकटीकरण ६:१२-१३ त्याने सहावा शिक्का फोडला, ते मी पाहिले; तेव्हा मोठा भूमिकंप झाला; 'सूर्य' केसांपासून बनवलेल्या तरटासारखा काळा झाला व सगळा 'चंद्र रक्ता'सारखा झाला; 13'अंजिराचे झाड' मोठ्या वाऱ्याने हालले म्हणजे त्याची कच्ची फळे जशी खाली पडतात तसे 'आकाशातील तारे' पृथ्वीवर 'पडले.'

ज्योतींमधील ही चिन्हे विशेषतः अशी आहेत की सूर्य अंधकारमय होईल, चंद्र आपला प्रकाश देणार नाही किंवा रक्तासारखा होईल, आणि तारे आपला प्रकाश देणे थांबवतील किंवा आकाशातून पृथ्वीवर पडतील. अशा प्रकारे ज्योती आकाशातील

[22] यिर्मया १०:२

चिन्हांसाठी आहेत.

आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती ऋतूंसाठी कशा आहेत? स्ट्राँगचा शब्दकोश "ऋतू" या शब्दाची पुढीलप्रमाणे व्याख्या करतो:

४१५०. מוֹעֵד môwʿêd, mo-ade´; किंवा מֹעֵד môʿêd, mo-ade´; किंवा (स्त्रीलिंगी) מוֹעָדָה môwʿâdâh (२ इतिहास ८:१३), mo-aw-daw´; ३२५९ पासून; मूळ अर्थाने निश्चित केलेली वेळ किंवा ऋतू; विशेषतः सण; प्रथेनुसार वर्ष; अर्थविस्ताराने एखाद्या निश्चित उद्देशासाठी बोलावलेला मेळावा; तांत्रिक अर्थाने मंडळी; पुढे जाऊन सभास्थान; तसेच पूर्वनियोजित चिन्ह:—नेमलेले (चिन्ह, समय), सभा, पवित्र सभा, मंडळी, (नेमलेला, पवित्र) सण, ऋतू, पवित्र समारंभ, सभास्थान, (नेमलेला) समय.

मराठी भाषेतील "मोसम" या शब्दाच्या आपल्या नेहमीच्या वापरामध्ये आपण साधारणपणे वर्षातील चार ऋतूंचा विचार करतो: उन्हाळा, हिवाळा, वसंत ऋतू आणि शरद ऋतू.

उत्पत्ति ८:२२ पृथ्वी राहील तोवर पेरणी व कापणी, थंडी व ऊन, उन्हाळा व हिवाळा, दिवस व रात्र ही व्हायची राहणार नाहीत.

परंतु पवित्र शास्त्र आपल्यासमोर दोनच ऋतू मांडते: हिवाळा आणि उन्हाळा. हे थंडी व उष्णतेचे काळ आहेत; पेरणी आणि कापणीचे काळ आहेत.

स्तोत्रसंहिता ७४:१७ पृथ्वीच्या सर्व सीमा तूच ठरवल्यास. उन्हाळा व हिवाळा हे तूच केलेस.

नीतिसूत्रे ६:८ [मुंगी] ती उन्हाळ्यात आपले अन्न मिळवते, आणि कापणीच्या दिवसांत आपले भक्ष्य जमा करून ठेवते.

नीतिसूत्रे १०:५ उन्हाळ्यात जमवाजमव करतो तो मुलगा शहाणा होय; जो मुलगा हंगामाच्या वेळी झोपेत गुंग असतो त्याचे ते वागणे लज्जास्पद होय.

आपण पाहतो की देवाने उन्हाळा व हिवाळा निर्माण केले, आणि मुंगी उन्हाळ्यात

काम करते, जो कापणीचा काळ आहे. केवळ मुंगीच नव्हे, तर जो मनुष्य मूर्ख नाही तोही उन्हाळ्यात काम करतो, कारण तो कापणीचा काळ आहे.

यिर्मया ८:२० “सुगी सरली, हंगाम आटोपला, पण आमचे तारण झाले नाही.”

कापणीचा शेवट हा उन्हाळ्याच्या समाप्तीचा आणि हिवाळ्याच्या प्रारंभाचा संकेत ठरतो.

यिर्मया ३६:२२ हा नववा महिना असून राजा हेमंतगृहात बसलेला होता व त्याच्यापुढे शेगडी पेटलेली होती.

सातव्या महिन्यात, मांडवांच्या सणाच्या वेळी, संपूर्ण कापणीच्या समाप्तीचा उत्सव साजरा केला जात असे. आणि या वचनात आपण पाहतो की नववा महिना असताना राजा हेमंतगृहात बसला होता. थंडी इतकी होती की त्याच्यासमोर शेगडी पेटलेली होती. दुसरीकडे, अंजिराचे झाड व इतर झाडे कोंब फुटू लागल्यानंतर लवकरच उन्हाळा जवळ येतो.

लूक २१:२९-३० त्याने त्यांना एक दाखला सांगितला, “अंजिराचे झाड व इतर सर्व झाडे पाहा; 30त्यांना पालवी फुटू लागली म्हणजे ते पाहून तुमचे तुम्हीच ओळखता की, आता उन्हाळा जवळ आला आहे.

अशा प्रकारे, पवित्र शास्त्रामध्ये आपण हिवाळा व उन्हाळा, पेरणी व कापणी यांविषयी वाचतो. त्या अर्थाने, मोसम म्हणजे एखाद्या विशिष्ट कार्यासाठी किंवा घटनेसाठी नेमलेला काळ होय. मनुष्याच्या दृष्टीने, मोसम हा पेरणी व कापणीच्या कार्यांशी संबंधित आहे. आणि ही कार्ये दिवसाच्या लांबीमुळे व चंद्राच्या प्रभावामुळे घडून येतात.

जखऱ्या १४:८ त्या दिवशी आणखी असे होईल की यरुशलेमेतून जिवंत पाण्याचे झरे फुटून वाहतील; अर्धे पूर्वसमुद्राकडे व अर्धे पश्चिमसमुद्राकडे वाहतील; उन्हाळ्यात व हिवाळ्यात तसेच होईल.

आणि सहस्र वर्षांच्या कालावधीनंतरही दोन स्पष्ट मोसम असतील: उन्हाळा आणि हिवाळा.

पावसाच्या संदर्भात, पवित्र शास्त्रामध्ये दोन प्रमुख पावसांचा उल्लेख आढळतो: पूर्वपाऊस, जो बीज पेरण्यासाठी भूमी तयार करतो, आणि आगोटीचापाऊस, जो धान्य पिकवतो.

गीतरत्न २:११-१३ पाहा, हिवाळा गेला आहे; पाऊस संपून गेला आहे; 12पृथ्वीवर फुले दिसू लागली आहेत; पक्षी गाऊ लागण्याचा समय आला आहे; आमच्या प्रांतात होल्याचा शब्द ऐकू येत आहे. 13अंजिराची हिरवी फळे लाल होऊ लागली आहेत; द्राक्षीला फुलवरा येऊन सुगंध सुटला आहे; माझे प्रिये, माझे सुंदरी, ऊठ, चल, ये.

पावसाळ्याचा मोसम हिवाळ्याशी संबंधित आहे. हिवाळा संपल्यानंतर पाऊस निघून गेलेला असतो. म्हणजेच, पाऊस हा कापणीच्या काळाच्या प्रारंभापूर्वी पडतो.

नीतिसूत्रे २६:१ उन्हाळ्यात जसे बर्फ, कापणीच्या समयी जसा पाऊस तसा मूर्खाला सन्मान शोभत नाही.

उन्हाळ्यात ना पाऊस योग्य असतो, ना हिमवृष्टि; आणि यावरून आपण पाहतो की कापणीच्या काळात किंवा उन्हाळ्यात पाऊस पडणे सामान्य नव्हते.

१ शमुवेल १२:१५-१८ परंतु तुम्ही परमेश्वराची वाणी ऐकणार नाही आणि परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध बंड कराल तर परमेश्वराचा हात जसा तुमच्या वाडवडिलांच्या विरुद्ध झाला होता तसा तुमच्याही विरुद्ध होईल. 16आता स्थिर उभे राहा आणि परमेश्वर तुमच्यासमक्ष मोठी कृती करणार आहे ती पाहा. 17आज गव्हाची कापणी चालू आहे ना? परमेश्वराने मेघगर्जना करून पर्जन्यवृष्टी करावी अशी मी प्रार्थना करीन, म्हणजे मग तुम्ही आपल्यासाठी राजा मागून परमेश्वराच्या दृष्टीने केवढा अपराध केला आहे हे तुमच्या लक्षात येईल.” 18मग शमुवेलाने परमेश्वराची प्रार्थना केली, आणि परमेश्वराने त्या दिवशी गर्जना व पर्जन्यवृष्टी केली; तेव्हा सर्व लोकांना परमेश्वराची व शमुवेलाची दहशत बसली.

या कथेमध्ये आपण पाहतो की कापणीच्या दिवसांत मेघगर्जना व पाऊस सामान्य

नव्हते.

तथापि, मोसमांच्या बाबतीत, “मोएद” या शब्दाच्या वापरामध्ये मराठीतील सर्वसाधारण अर्थाने वर्षातील ऋतूंचा संदर्भ आढळत नाही. म्हणजे, विषुवदिन किंवा अयन यांच्या वेळी एका ऋतूपासून दुसऱ्या ऋतूकडे होणाऱ्या बदलाचे वर्णन करण्यासाठी “मोएद” हा शब्द वापरला गेलेला नाही. उन्हाळा आणि हिवाळा यांपासून वेगळ्या वसंत ऋतू किंवा शरद ऋतू या संकल्पनांशीही तो जोडलेला नाही. परंतु “मोसम” या शब्दाचा आणखी एक अर्थ म्हणजे एखादा विशिष्ट समय, घटना किंवा कालखंड.[23] आणि मग आपण स्वतःला विचारतो, बायबलमध्ये “मोएद” हा शब्द कसा वापरला आहे? त्याच्या वापरातून कोणता अर्थ व्यक्त होतो?

उत्पत्ति १:१४ मध्ये हा शब्द हिब्रूमध्ये अनेकवचनात, म्हणजे “मोएदीम” या स्वरूपात आढळतो, जसे त्याचे भाषांतर “ऋतू” किंवा “मोसम” असे केलेले आहे. पवित्र शास्त्रामध्ये या शब्दाचे चार स्पष्ट उपयोग आढळतात. प्रथम, विशिष्ट समय या अर्थाने. याची काही उदाहरणे पुढीलप्रमाणे आहेतः

उत्पत्ति २१:२ सारा गर्भवती झाली आणि देवाने सांगितलेल्या समयी अब्राहामाला म्हातारपणी तिच्यापासून मुलगा झाला.

येथे या शब्दाचे भाषांतर “सांगितलेल्या समयी” असे करण्यात आले आहे, ज्याद्वारे देवाने साराला पुत्र होईल असे ज्या विशिष्ट वेळी अभिवचन दिले होते त्या समयाकडे निर्देश केला आहे.

निर्गम ९:५ मग परमेश्वराने वेळ ठरवली आणि म्हटले, “उद्या परमेश्वर ह्या देशात ही गोष्ट करील.

या वचनातही “सांगितलेला समय” असा संदर्भ आहे, जो देवाच्या वचनाने निश्चित करण्यात आला होता आणि ज्याची पूर्तता दुसऱ्या दिवशी झाली. दुसरे म्हणजे, हा शब्द पवित्र शास्त्रामध्ये एखाद्या स्थळाशी किंवा समयाशी संबंधित सभा किंवा मेळावा या अर्थाने वापरला जातो. हे आपण पुढील वचनात पाहतोः

[23] https://dicconary.cambridge.org/dicconary/english/season

निर्गम २७:२१ साक्षपटासमोर असणाऱ्या अंतरपटाबाहेर दर्शनमंडपात अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांनी तो दीपवृक्ष संध्याकाळपासून सकाळपर्यंत परमेश्वरासमोर उजळण्याची व्यवस्था ठेवावी; हा इस्राएल लोकांसाठी पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधी होय.

येथे या शब्दाचे भाषांतर "दर्शनमंडप" या अर्थाने केले गेले आहे, आणि तो ज्या स्थळाचा उल्लेख करतो त्याच्या कार्याकडे निर्देश करतो. तिसरे म्हणजे, हा शब्द एखाद्या विशिष्ट समयाच्या संदर्भात वापरला जातो, जो एखादा सण किंवा महिना असू शकतो.

निर्गम ३४:१८ बेखमीर भाकरीचा सण पाळ. माझ्या आज्ञेला अनुसरून अबीब महिन्याच्या नेमलेल्या समयी सात दिवसपर्यंत तू बेखमीर भाकर खावी, कारण अबीब महिन्यात तू मिसर देशातून बाहेर निघालास.

या ठिकाणी या शब्दाचे भाषांतर "समयी" असे करण्यात आले आहे, आणि तो विशेषतः बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या कालखंडाकडे निर्देश करतो. आपण हे इतर सणांमध्येही पाहतो, जसे वल्हांडण सणामध्ये, जेथे त्याचे भाषांतर "नेमलेल्या समयी" असे केले आहे:

गणना ९:२ ""नेमलेल्या समयी इस्राएल लोकांनी वल्हांडण सण पाळावा."

चौथा आणि शेवटचा अर्थ म्हणजे हा शब्द "सण" या अर्थाने वापरला जातो. तो विश्रांतीचा दिवस असलेल्या शब्बाथासाठी तसेच इतर सात सणांसाठीही वापरला जातो.

लेवीय २३:२, ४ "इस्राएल लोकांना सांग, पवित्र मेळे भरवण्यासाठी परमेश्वराचे जे नेमलेले समय तुम्ही जाहीर करायचे ते माझे नेमलेले समय असे : परमेश्वराचे जे नेमलेले समय म्हणजे पवित्र मेळ्याचे दिवस तुम्ही नियमित वेळी जाहीर करायचे ते हे :

"मोएदीम" या शब्दाचे भाषांतर "सण" असे केले गेले असले तरी, त्याचे भाषांतर "मेळावे", "सभा", "संमेलने" किंवा "एकत्र येणे" असेही तितकेच योग्य प्रकारे

करता येते. अशा वेळी त्यांचा संबंध त्यांच्या विशिष्ट समयाशी किंवा नेमलेल्या समयाशी असतो, जिथे हाच शब्द त्याच्या दुसऱ्या अर्थाने वापरला जातो.

म्हणून “मोएदीम” या शब्दाच्या सर्व अर्थछटांचा विचार केला असता, उत्पत्ति १:१४ मध्ये त्याचे “ऋतू” किंवा “मोसम” असे केलेले भाषांतर वसंत ऋतू किंवा शरद ऋतू यांना सूचित करत नाही, जसा आपण सहसा विचार करतो. तसेच त्याचा संबंध सूर्याशी किंवा उन्हाळा व हिवाळा यांच्याशीही नाही. पवित्र शास्त्र या शब्दाचा उपयोग या अर्थांनी कधीच करत नाही; उलट तो समय, नेमलेले समय, सभा, मेळावे, सण इत्यादी दर्शविण्यासाठी वापरला जातो. असे असल्यास, आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती या नेमलेल्या समयांसाठी, सभा, मेळावे आणि मंडळ्यांसाठी कशा आहेत? आपण आधी पाहिल्याप्रमाणे, महिन्याची सुरुवात नवीन चंद्राच्या पहिल्या दृश्यमान दर्शनाने होते, आणि तो पवित्र सभेचा दिवस असतो.[24]

स्तोत्रसंहिता १०४:१९ त्याने कालमान समजण्यासाठी चंद्र नेमला; ...

नवीन चंद्र बहुतेक वेळा सूर्यास्ताच्या थोड्यावेळा आधी किंवा लगेच नंतर दिसत असल्यामुळे, त्याचे निरीक्षण केले जाते त्याच वेळी महिन्याची सुरुवात होते. आणि महिन्याचा पहिला दिवस सूर्यास्तापासून सुरू होतो, अशा प्रकारे महिन्यातील दिवस निश्चित केले जातात. अशा प्रकारे आपण पाहतो की शब्बाथ निश्चित करण्यासाठी केवळ सूर्याचा उपयोग सात दिवसांच्या क्रमामध्ये केला जातो,[25], परंतु इतर मेळाव्यांच्या समयांचे निर्धारण करण्यासाठी सूर्य आणि चंद्र या दोघांचाही उपयोग केला जातो; म्हणजेच पवित्र शास्त्रामध्ये वर्णन केलेले सण आणि पवित्र मेळावे.

आकाशाच्या अंतराळातील ज्योती वर्षासाठी कशा आहेत? दिवसांची सुरुवात सूर्यास्ताने निश्चित होते, आणि महिन्यांची सुरुवात नवीन चंद्राच्या निरीक्षणाने निश्चित होते. परंतु पहिला महिना, आणि म्हणूनच वर्षाची सुरुवात, अबीबच्या

[24] यशया १:१३; गणना १०:१, १०; २८:११-१५; २ राजे ४:२३; होशे २:११; एज्रा ३:४-५
[25] सलग सात-दिवसांची चक्रे निश्चित करण्यासाठी आम्ही फक्त दोन मुख्य कारणे नमूद करतो. पहिल्या कारणासाठी, परिशिष्ट क पहा. दुसऱ्या कारणासाठी, निर्गम १६: ४-५, १९, २२-२६ पहा.

प्रकट होण्याने निश्चित होते. नवीन चंद्राच्या दिवशी, जर सातूला कणसे आलेली असतील आणि त्यातील धान्य भाजण्यायोग्य किंवा दळण्यायोग्य अवस्थेत असेल, तर तो कणसांचा महिना, म्हणजे अबीब महिना, वर्षाचा पहिला महिना ठरत असे. जर अबीब नसेल, तर त्या महिन्याला अबीब असे नाव दिले जात नाही. त्या महिन्याचे नावच याची साक्ष देते की अबीब अस्तित्वात आहे, आणि "वर्ष" या शब्दाच्या चित्रलिपीवरील उत्पत्तीमधूनही याची साक्ष मिळते.

अनुवाद ३३:१३-१४ योसेफाविषयी तो म्हणाला, 'परमेश्वर त्याच्या देशाला आशीर्वाद देवो, आकाशातल्या अमूल्य वस्तू, दहिवर आणि खाली पसरलेले जलाशय, 14सूर्यामुळे मिळणारे मोलवान पदार्थ, चंद्रकलांमुळे मिळणारे बहुमोल पदार्थ,

सातूसह पृथ्वीची सर्व कृषी उत्पन्ने ही सूर्यापासून निर्माण होणारी फळे आणि चंद्रामुळे उत्पन्न होणारे पदार्थ आहेत. वर्षाच्या प्रारंभाचे निर्धारण करण्यासाठीही सूर्य अशाच प्रकारे कार्य करतो. अशा प्रकारे मोठी आणि लहान ज्योत मिळून वर्षाचे निर्धारण करतात.

संपात

वर्षाच्या प्रारंभाचे निर्धारण कसे होते याचा विचार केल्यानंतर, स्वाभाविकपणे एक प्रश्न उद्भवतो: विषुवदिनाचे काय? वर्षाची सुरुवात केव्हा होते हे ठरविण्यात विषुवदिनाची काही भूमिका आहे का? प्रथम, "विषुवदिन" या संज्ञेची व्याख्या समजून घेणे आवश्यक आहे:

"१: खगोलीय विषुववृत्त आणि सूर्यपथ ज्या दोन बिंदूंवर एकमेकांना छेदतात त्यांपैकी प्रत्येक बिंदू.

२: वर्षातील ते दोन समय (साधारणतः २१ मार्च आणि २३ सप्टेंबरच्या सुमारास) जेव्हा सूर्य विषुववृत्त ओलांडतो आणि पृथ्वीवरील सर्व ठिकाणी दिवस व रात्र

जवळजवळ समान लांबीचे असतात."[26]

आधुनिक हिब्रूमध्ये "तेकुफाह" हा शब्द विषुवदिन आणि अयन[27] यांच्या संदर्भात वापरला जातो, आणि हा शब्द पवित्र शास्त्रामध्येही आढळतो. स्ट्रॉंगच्या शब्दकोशानुसार त्याचा अर्थ पुढीलप्रमाणे आहे:

८६२२. תְּקוּפָה teqûwphâh, tek-oo-faw´; किंवा תְּקֻפָה teqûphâh, tek-oo-faw´; ५३६२ पासून; एक आवर्तन, म्हणजे (सूर्याच्या बाबतीत) त्याचा मार्ग किंवा प्रवास, आणि (कालाच्या बाबतीत) कालावधीचा समाप्तीबिंदू:—परिभ्रमण, घडून येणे, समाप्ती.

आपण पाहतो की याचा अर्थ "आवर्तन" किंवा "परिभ्रमण" असा आहे, म्हणजे एखादे चक्र पूर्ण होणे, प्रवास किंवा मार्ग (विशेषतः सूर्याच्या संदर्भात), अथवा कालावधीची पूर्णता.

१ शमुवेल १:२० ह्या प्रकारे हन्ना गर्भवती झाली व दिवस पुरे होऊन तिला पुत्र झाला; "हा परमेश्वराकडे मागितला" असे म्हणून तिने त्याचे नाव शमुवेल असे ठेवले.

या वचनात "तेकुफाह" या शब्दाचे भाषांतर "समय पूर्ण झाला" असे करण्यात आले आहे. पुत्राच्या जन्माने एक आवर्तन किंवा कालचक्र पूर्ण झाले. गर्भधारणा हा त्या कालखंडाचा आरंभ होता, आणि जन्म हा त्या नेमलेल्या समयाच्या पूर्णतेला किंवा त्याच्या समाप्तीला आला. यावरून आपण पाहतो की गर्भधारणेपासून पुत्रजन्मापर्यंत साधारणतः नऊ महिन्यांचा एक कालावधी किंवा चक्र पूर्ण होते. पुढील वचनामध्ये या शब्दाचा आणखी एक उपयोग आढळतो, ज्याचे भाषांतर "शेवटी" असे करण्यात आले आहे:

२ इतिहास २४:२३ नवे वर्ष लागताच अराम्यांच्या सेनेने त्यांच्यावर स्वारी केली; यहूदा व यरुशलेम ह्यांच्यावर चालून येऊन त्यांनी लोकांपैकी जे सरदार होते

[26] https://www.merriam-webster.com/dicconary/equinox
[27] https://jewishencyclopedia.com/arccles/14292-tekufah

त्यांचा नायनाट केला व त्यांचे सर्व धन लुटून दिमिष्काच्या राजाकडे पाठवून दिले.

एका कालचक्राची पूर्ण फेरी झाल्यानंतर, एक वर्षाचा कालावधी पूर्ण झाल्यावर किंवा एक वर्षाचे आवर्तन संपल्यानंतर, अरामाचे सैन्य योवाशाविरुद्ध आले असे आपल्याला सांगितले जाते. युद्धाच्या कार्याशी आणि त्याच्या कालचक्राशी संबंधित संदर्भ आपल्याला पुढील वचनांमध्ये आढळतात:

१ राजे २०:२६ नवीन वर्ष लागताच बेन-हदाद अरामी लोक एकवट करून इस्राएलाशी लढण्यासाठी अफेक येथे गेला.

२ शमुवेल ११:१ राजे लोक युद्धांच्या मोहिमेस जातात त्या वेळी म्हणजे वर्षारंभी दाविदाने यवाबाला व त्याच्याबरोबर त्याच्या नोकरचाकरांना व सर्व इस्राएल लोकांना पाठवले; त्यांनी अम्मोन्यांचा संहार करून राब्बा नगरास वेढा घातला; पण दावीद यरुशलेमेतच राहिला.

राजे युद्धासाठी बाहेर पडतात असा एक विशिष्ट समय असतो, आणि तो एका वर्षाचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर येतो. हिब्रू व्याख्येनुसार, हेच आवर्तन, कालाचा प्रवास किंवा कालावधीची पूर्ण फेरी होय, आणि त्याच्या प्रारंभाची खूण युद्धाच्या समयाने केली जाते. या प्रसंगी, कालाचे आवर्तन किंवा चक्र साधारणतः बारा महिने किंवा एक वर्ष इतके असते.

आपण मराठी व्याख्येनुसार “संपात” हा शब्द वापरतो तेव्हा त्याचा थेट संबंध सूर्याशी जोडला जातो. सूर्याच्या संदर्भात आपल्याला पुढील वचन आढळते:

स्तोत्रसंहिता १९:४-६ तरी त्यांचा स्वर सर्व पृथ्वी आक्रमतो, त्यांचे शब्द दिगंतरी पोहचतात. सूर्यासाठी आकाशात त्याने मंडप घातला आहे. 5शय्यागृहातून वरासारखा तो बाहेर पडतो; तो वीर पुरुषाप्रमाणे आपल्या मार्गाने धावण्यात आनंद पावतो. 6आकाशाच्या एका सीमेपासून निघून दुसऱ्या सीमेपर्यंत तो भ्रमण करीत जातो; त्याच्या उष्णतेपासून काहीएक सुटत नाही.

या वचनामध्ये “तेकुफाह” या शब्दाचे भाषांतर “भ्रमण” असे करण्यात आले आहे. हा शब्द सूर्याच्या मार्गाचे वर्णन करतो. त्याची तुलना आपल्या शय्यागृहातून बाहेर

पडणाऱ्या पतीशी करण्यात आली आहे, जो आकाशाच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत आपला मार्ग वेगाने पूर्ण करतो.

स्तोत्रसंहिता १०४:१९-२३ त्याने कालमान समजण्यासाठी चंद्र नेमला; सूर्य आपला अस्तसमय समजून घेतो. 20तू अंधार करतोस तेव्हा रात्र होते; तिच्यात सर्व जातींचे वनपशू संचार करतात; 21तरुण सिंह आपल्या भक्ष्यासाठी गर्जना करतात, देवाजवळ आपले अन्न मागतात. 22सूर्य उगवतो तेव्हा ते परत जाऊन आपापल्या गुहांत निजून राहतात. 23मनुष्य आपल्या कामधंद्यास जाऊन संध्याकाळपर्यंत श्रम करतो.

सूर्याच्या संदर्भात “आकाशाचे टोक” म्हणजे सूर्य क्षितिजाखाली मावळलेला असतो तो समय, म्हणजे अंधकार किंवा रात्र होय.

स्तोत्रसंहिता ५०:१ देवाधिदेव परमेश्वर बोलला आहे, त्याने सूर्याच्या उगवतीपासून मावळतीपर्यंत पृथ्वीला हाक मारली आहे.

स्तोत्रसंहिता ११३:३ सूर्याच्या उगवतीपासून मावळतीपर्यंत परमेश्वराचे नाव स्तवनीय आहे.

सूर्याचे भ्रमण आकाशाच्या एका टोकापासून, म्हणजे त्याच्या उगवतीपासून, दुसऱ्या टोकापर्यंत असते, म्हणजे त्याच्या मावळतीपर्यंत. “तेकुफाह” म्हणजे आकाशातील सूर्याचे भ्रमण, त्याचा मार्ग किंवा त्याचा प्रवास, जो सूर्योदयापासून सूर्यास्तापर्यंतच्या आवर्तनाकडे निर्देश करतो. जर आपण यामध्ये समयाचा संदर्भ शोधला, तर तो दिवसाच्या वेळी आकाशातील सूर्याच्या भ्रमणाचा कालावधी आहे. पृथ्वीवरील एक निश्चित स्थान गृहीत धरल्यास, वर्षातील वेळेनुसार या कालावधीची लांबी बदलते. दुसऱ्या शब्दांत, “तेकुफाह” हा शब्द साधारणतः ८ ते १६ तासांच्या कालावधीकडे निर्देश करतो.

कृषी-नागरी वर्ष

पवित्र शास्त्रामध्ये “तेकुफाह” हा शब्द आणखी एका ठिकाणी वापरलेला आढळतो.

निर्गम ३४:१८ बेखमीर भाकरीचा सण पाळ. माझ्या आज्ञेला अनुसरून अबीब महिन्याच्या नेमलेल्या समयी सात दिवसपर्यंत तू बेखमीर भाकर खावी, कारण अबीब महिन्यात तू मिसर देशातून बाहेर निघालास. २२ तू सप्ताहाचा सण म्हणजे गव्हाच्या कापणीच्या प्रथमपिकाचा सण पाळावास. 23वर्षातून तीनदा तुझ्या सर्व पुरुषांनी इस्राएलाचा देव प्रभू परमेश्वर ह्याच्यासमोर हजर व्हावे.

या ठिकाणी या शब्दाचे भाषांतर “वर्षाच्या शेवटी” असे करण्यात आले आहे. काही भाषांतरे याचे भाषांतर “समाप्तीच्या वेळी”,[28] तर काही “वळणावर”, “फेरीच्या वेळी”[29] किंवा “आवर्तनाच्या वेळी”[30] असे करतात.

निर्गम २३:१४-१७ वर्षातून तीनदा तू माझ्याप्रीत्यर्थ मेळा भरवून सण पाळ. 15बेखमीर भाकरीचा सण पाळ; त्या सणात माझ्या आज्ञेप्रमाणे अबीब महिन्यातील नेमलेल्या समयी सात दिवस तू बेखमीर भाकरी खा, कारण त्याच महिन्यात तू मिसर देशातून बाहेर निघालास; कोणी रिकाम्या हाताने माझ्यासमोर येऊ नये. 16शेतात पेरलेल्या धान्याचे पहिले पीक तयार होईल तेव्हा तू कापणीचा सण पाळ, आणि वर्षअखेर तू आपल्या शेतातील श्रमाच्या फळांचा संग्रह करशील तेव्हा संग्रहाचा सण पाळ. 17वर्षातून तीनदा तुझ्या सर्व पुरुषांनी प्रभू परमेश्वरासमोर हजर व्हावे.

या वचनामध्ये “वर्षअखेर” असे भाषांतर केलेला शब्द हा दुसऱ्या एका हिब्रू शब्दाचा अनुवाद आहे; त्याचा “तेकुफाह” या शब्दाशी काहीही संबंध नाही. असे तीन सण किंवा नेमलेले समय आहेत ज्यामध्ये प्रत्येक पुरुषाने आणि त्याच्या कुटुंबाने[31] परमेश्वरासमोर उपस्थित व्हायचे होते.

---

[28] NABRE

[29] CJB, DARBY, HCSB, ISV, LSB, LEB, MSG, NASB, NIV, OJB …, इ.

[30] YLT

[31] अनुवाद 12:7

२ इतिहास ८:१३ मोशेच्या आज्ञेस अनुसरून नित्यविधीप्रमाणे शब्बाथवारी, चंद्रदर्शनी आणि बेखमीर भाकरीचा सण, सप्तकांचा सण व मांडवांचा सण ह्या तीन नेमलेल्या वार्षिक सणांत तो होमबली अर्पण करीत असे.

पहिला सण बेखमीर भाकरीचा सण आहे. दुसरा म्हणजे कापणीचा सण किंवा सप्ताहांचा सण. या समयापर्यंत सातू व जवस यांच्या कापणीचे कार्य, म्हणजे कृषी श्रमांच्या प्रथम फलांचे संकलन, बहुतांशी पूर्ण झालेले असे आणि गव्हाची कापणी सुरू होण्यास तयार असे.

अनुवाद १६:१३, १५-१६ आपल्या खळ्यातील आणि द्राक्षकुंडातील उत्पन्न गोळा केल्यावर तू मांडवांचा सण सात दिवस पाळावास; जे स्थान परमेश्वर निवडील तेथे तू आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ सात दिवस सण पाळावास, कारण तुझे सर्व उत्पन्न व तू हाती घेतलेली कामे ह्यांत तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला बरकत दिल्यामुळे तुला अत्यानंद होईल. 16तुझा देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथे वर्षातून तीनदा म्हणजे बेखमीर भाकरीचा सण, सप्ताहांचा सण आणि मांडवांचा सण ह्या तिन्ही सणांत तुमच्यातील सर्व पुरुषांनी त्याच्यासमोर हजर राहावे; पण कोणीही परमेश्वरासमोर रिक्त हस्ते येऊ नये;

तिसरा आणि शेवटचा सण म्हणजे मांडवांचा सण, अथवा सातव्या महिन्यात वर्षाच्या शेवटी किंवा "तेकुफाह"च्या वेळी साजरा होणारा संग्रहाचा सण होय. अशा प्रकारे आपण पाहतो की वर्षाचा शेवट किंवा "तेकुफाह" तो समय होता जेव्हा शेतातील श्रमांची सर्व फळे गोळा करून झाली होती. यामध्ये सर्व धान्ये आणि द्राक्षरसाशी संबंधित फळे यांचाही समावेश होता. म्हणजेच, संपूर्ण कापणी पूर्ण झाल्यानंतरचा तो समय होता. याच वेळी कालाचे आवर्तन, कालचक्र किंवा "तेकुफाह" पूर्ण झालेली किंवा समाप्त झालेली मानली जात होती. या संदर्भात आपण पुढीलप्रमाणे वाचतो:

लेवीय २५:१-५, ८-९ सीनाय पर्वतावर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, 2"इस्राएल

लोकांना असे सांग : मी तुम्हांला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहचल्यावर त्या देशाने परमेश्वराप्रीत्यर्थ शब्बाथ पाळावा. 3सहा वर्षे आपली शेती करावी आणि सहा वर्षे द्राक्षमळ्याची छाटणी करून त्याचे पीक जमा करावे; 4पण सातव्या वर्षी देशाला परमविश्रामाचा शब्बाथ असावा; म्हणजे परमेश्वराप्रीत्यर्थ शब्बाथ असावा; त्या वर्षी तू शेतात पेरणी करू नये आणि द्राक्षमळ्याची छाटणी करू नये. 5आपोआप उगवलेले धान्य कापू नये आणि न छाटलेल्या द्राक्षवेलीची फळे तोडू नयेत; देशाच्या परमविश्रामाचे ते वर्ष असावे. सात शब्बाथवर्षे म्हणजे सात गुणिले सात एवढी वर्षे मोजा; ह्या सात शब्बाथवर्षांचा काळ एकोणपन्नास वर्षे होय. 9मग सातव्या महिन्याच्या दशमीस म्हणजे प्रायश्चित्ताच्या दिवशी मोठ्या आवाजाचे शिंग देशभर सर्वत्र फुंकावे.

प्रायश्चित्ताच्या दिवशी, म्हणजे सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी, रणशिंग फुंकले जाई आणि त्या दिवसापासून विश्रांतीच्या वर्षाची घोषणा केली जाई. यावरून आपण पाहतो की सहा वर्षे इस्राएल लोकांनी भूमीमध्ये पेरणी करायची आणि तिची फळे गोळा करायची होती. परंतु सातव्या वर्षी, जे प्रायश्चित्ताच्या सणापासून सुरू होत असे, भूमीला एक वर्ष विश्रांती द्यायची होती; त्या काळात पेरणी किंवा छाटणी करायची नव्हती. म्हणजेच, कृषी वर्षाची सुरुवात प्रायश्चित्ताच्या दिवसानंतर पेरणी व छाटणीपासून होत असे. कापणीच्या समाप्तीने कृषी चक्राचा शेवट होत असे आणि त्याबरोबर एक वर्ष पूर्ण होत असे.

अनुवाद १५:१-२, १२ सात वर्षांच्या अखेरीस तू कर्जमाफी करावीस. 2कर्जमाफी करण्याची रीत ही : धनकोने आपल्या शेजाऱ्याला दिलेले कर्ज माफ करावे; आपला शेजारी अथवा भाऊबंद ह्यांच्यापासून ते वसूल करून घेऊ नये; कारण परमेश्वराच्या नावाने कर्जमाफी जाहीर झाली आहे. तुझा बांधव म्हणजे एखादा इब्री पुरुष किंवा इब्री स्त्री तुला विकण्यात आली असली तर त्याने किंवा तिने सहा वर्षे दास्य केल्यावर सातव्या वर्षी त्याला किंवा तिला मुक्त करून जाऊ दे.

याशिवाय, या सातव्या वर्षात कर्जे माफ केली जात आणि दासांना मुक्त केले जात असे. हे वर्ष परमेश्वराच्या कर्जमुक्तीचे वर्ष होते. मग प्रश्न असा निर्माण होऊ

शकतो की, सातव्या वर्षामध्ये आणि जुबलीच्या वर्षांमध्ये, जेव्हा पेरणी आणि कापणी होत नव्हती, तेव्हा वर्षाची सुरुवात कशी निश्चित केली जात होती?

लेवीय २५:४-१२ पण सातव्या वर्षी देशाला परमविश्रामाचा शब्बाथ असावा; म्हणजे परमेश्वराप्रीत्यर्थ शब्बाथ असावा; त्या वर्षी तू शेतात पेरणी करू नये आणि द्राक्षमळ्याची छाटणी करू नये. 5आपोआप उगवलेले धान्य कापू नये आणि न छाटलेल्या द्राक्षवेलीची फळे तोडू नयेत; देशाच्या परमविश्रामाचे ते वर्ष असावे. 6देशाच्या शब्बाथाच्या उपजावर तुमचा, तुमच्या दासदासींचा, तुमच्या मजुरांचा व तुमच्याबरोबर राहणाऱ्या परदेशीयांचा निर्वाह होईल; 7तुमचे पशू व तुमच्या देशातील जनावरे ह्यांना देशाचे सर्व उत्पन्न खायला मिळेल. 8सात शब्बाथवर्षे म्हणजे सात गुणिले सात एवढी वर्षे मोजा; ह्या सात शब्बाथवर्षांचा काळ एकोणपन्नास वर्षे होय. 9मग सातव्या महिन्याच्या दशमीस म्हणजे प्रायश्चित्ताच्या दिवशी मोठ्या आवाजाचे शिंग देशभर सर्वत्र फुंकावे. 10त्या पन्नासाव्या वर्षाला पवित्र मानावे आणि देशातील सर्व रहिवासी मुक्त झाल्याची घोषणा करावी; ह्या वर्षाला तुम्ही योबेल1 म्हणावे; ह्या वर्षी तुम्ही आपापल्या वतनात व आपापल्या कुटुंबात परत जावे. 11हे पन्नासावे वर्ष तुमचे योबेलवर्ष होय; त्या वर्षी तुम्ही काही पेरू नये, आपोआप उगवलेले कापू नये, आणि छाटणी न केलेल्या द्राक्षवेलीची फळेही तोडू नयेत, 12कारण हे योबेलवर्ष होय; हे तुम्हांला पवित्र असावे; शेतात सापडेल तो उपज तुम्ही खावा.

जरी पेरणी किंवा कापणी केली जात नसली, तरी प्रत्येकासाठी पुरेसे अन्न उपलब्ध असे. जे काही आपोआप किंवा स्वयंस्फूर्तीने उगवत असे, ते वर्षाच्या प्रारंभाचे निर्धारण करण्यासाठी पुरेसे असे. कापणी करताना, विशेषतः हाताने कापणी करण्याच्या पद्धतीमध्ये, काही धान्य जमिनीवर पडणे स्वाभाविकच आहे. याव्यतिरिक्त, सातू हे इस्राएल देशात नैसर्गिकरीत्या उगवणारे धान्य आहे. त्यामुळे भूमी इतके सातू उत्पन्न करीत असे की ते केवळ सर्वांच्या अन्नासाठीच पुरेसे नसे, तर वर्षाची सुरुवात निश्चित करण्यासाठीही त्याचा उपयोग होऊ शकत असे.

अशा प्रकारे आपण पाहतो की बायबलमधील कृषी-नागरी दिनदर्शिकेमध्ये आणखी एक वर्ष स्थापित केलेले आहे, जे या कृषी-नागरी पद्धतीला आधार देते. खरं तर, काही बायबल भाषांतरांमध्ये निर्गम ३४:२२ मधील "वर्षाच्या तेकुफाहच्या वेळी" या वाक्यांशाचे भाषांतर "कृषी वर्षाच्या वळणावर" असे केले आहे.[32] "तेकुफाह" या शब्दाचा चौथा उपयोग वर्षाच्या या वळणाशी किंवा समाप्तीशी संबंधित आहे. या आवर्तनाची किंवा कालचक्राची सुरुवात पेरणी व छाटणीच्या कार्याच्या प्रारंभापासून होते, जे प्रायश्चित्ताच्या सणानंतर सुरू होत असे. मांडवांच्या सणासाठी यरुशलेमेला जाण्याची तयारी आणि यात्रा यांचा विचार करता, प्रत्यक्ष व्यवहारात हे चक्र या शेवटच्या सणानंतर सुरू होत असे. आणि त्याची पूर्णता प्रायश्चित्ताच्या दिवशी होत असे.

अशा प्रकारे आपण "तेकुफाह" या शब्दाचे चारही उपयोग पाहिले आहेत. आणि मग आपण स्वतःला विचारतो: वर्षातील ज्या दिवशी दिवस आणि रात्र समान लांबीचे असतात, त्या दिवसाला "संपात" म्हणतात ही संकल्पना आपल्याला पवित्र शास्त्रामध्ये आढळते का? नवीन वर्ष संपाताच्या दिवशी किंवा त्यानंतर सुरू होते ही संकल्पना आपल्याला पवित्र शास्त्रामध्ये आढळते का? पवित्र शास्त्रामध्ये आम्हाला ही संकल्पना कुठेही आढळत नाही. "तेकुफाह" हा शब्द प्रथम, गर्भधारणेपासून प्रसूतीपर्यंतच्या कालावधीचे वर्णन करण्यासाठी वापरला आहे, जो साधारणतः नऊ महिन्यांचा असतो. दुसरे म्हणजे, तो राष्ट्रे युद्धासाठी बाहेर पडतात त्या कालचक्राचा निर्देश करतो, जो साधारणतः बारा महिने किंवा एक वर्षाचा असतो, कारण ते नेहमी जवळजवळ त्याच समयी युद्धासाठी जात असत. तिसरे म्हणजे, तो सूर्याच्या उगवतीपासून मावळतीपर्यंत आकाशामध्ये होणाऱ्या त्याच्या भ्रमणाचा किंवा मार्गाचा निर्देश करतो. या बाबतीत, हे आवर्तन पृथ्वीवरील स्थानानुसार साधारणतः आठ ते सोळा तासांचे असते. आणि चौथ्या व शेवटच्या अर्थाने, तो त्या वार्षिक चक्राचा निर्देश करतो ज्याची सुरुवात कृषी कार्यापासून होते आणि जो प्रायश्चित्ताच्या दिवशी समाप्त होतो. यावरून आपण पाहतो की बायबलमधील "तेकुफाह" या शब्दाचा आजच्या "संपात" या अर्थाशी काहीही संबंध

[32] CSB, HCSB

नाही, तसेच धार्मिक घटनांच्या समयांचे निर्धारण करणाऱ्या बायबलमधील वर्षाच्या प्रारंभाचे निर्धारण करण्यासाठीही हा शब्द वापरलेला नाही.[33]

अनुवाद १६:१ अबीब महिना पाळून आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण कर,

देवाचे आमंत्रण केवळ सातूला कणसे आलेली असतात त्या वेळी दिसणाऱ्या चंद्राचे निरीक्षण करण्याचे नाही, तर तो पाळण्याचेही आहे. हा "पाळणे" म्हणजे त्या समयाला जपणे, आपल्या अंतःकरणात साठवून ठेवणे होय. कारण तोच समय, सातव्या दिवसाच्या शब्बाथाचा अपवाद वगळता, वर्षाच्या प्रारंभाची आणि देवाबरोबरच्या मेळाव्यांच्या किंवा भेटींच्या समयांची खूण ठरवितो.

यरुशलेम

पवित्र शास्त्रामध्ये काही वचने अशी आहेत की त्यांतील विधानांमुळे आपण आजही आश्चर्यचकित होतो:

१ करिंथकर ५:६-८ तुमचे हे आढ्यता बाळगणे बरे नव्हे. थोडे खमीर सगळा गोळा फुगवते, हे तुम्हांला ठाऊक नाही काय? 7तर जुने खमीर काढून टाका, अशा हेतूने की, तुम्ही जसे बेखमीर झाला आहात तसे तुम्ही नवा गोळा व्हावे, कारण आपला वल्हांडणाचा यज्ञपशू जो ख्रिस्त त्याचे आपल्यासाठी अर्पण झाले. 8म्हणून आपण सण पाळावा तो जुन्या खमिराने अथवा वाईटपणा व दुष्टपणा ह्यांच्या खमिराने नव्हे, तर सात्त्विकपणा व खरेपणा ह्या बेखमीर भाकरींनी तो पाळावा.

[33] हे आपल्याला आश्चर्यचकित करणारी गोष्ट नाही, कारण cme गेल्याने शब्दांचा अर्थ बदलू शकतो. यशया ५४:१२ मध्ये कार्बंकल्स हा शब्द दोन शब्दांनी बनलेला आहे, त्यातील एक eqdah आहे, ज्याचा आधुनिक हिब्रूमध्ये अर्थ पिस्तूल आहे. पण त्यामुळे यशयाच्या काळात पिस्तुले होती यावर विश्वास बसत नाही.

येथे परमेश्वराचे वचन आपल्याला दाखवते की, ख्रिस्त हे आपले वल्हांडण आहे,[34] आणि त्याचे अर्पण आधीच झालेले असल्यामुळे आपण सण पाळला पाहिजे. ख्रिस्त हे आपले वल्हांडण आहे हे ओळखणे, म्हणजे वल्हांडणाच्या सणाद्वारे जाहीर केलेल्या प्रतिरूपाची पूर्तता त्याच्यामध्ये झाली आहे हे समजणे, आणि सावलीची पूर्णता ख्रिस्ताच्या बलिदानाच्या वास्तवामध्ये झाली आहे हे जाणणे, यामुळे आपल्याला सण पाळण्यास प्रवृत्त केले पाहिजे. येथे कोणत्या सणाविषयी बोलले जात आहे? प्रथमदर्शनी पाहता तो बेखमीर भाकरीचा सण असल्याचे दिसते. परंतु पवित्र शास्त्राचा अधिक काळजीपूर्वक आणि व्यापक अभ्यास केल्यास हे स्पष्ट होते की येथे लेवीय २३ मधील आठही सणांचा संदर्भ आहे.[35] मग, हे मेळावे किंवा पवित्र सभा यांचे समय इतक्या स्पष्टपणे सांगितलेले असताना, ते कोणत्या ठिकाणी भरवायचे याविषयी काय? पुढील वचनाच्या प्रकाशात पाहता, हे यरुशलेमेला तीर्थयात्रा करण्याचे आवाहन आहे काय?

अनुवाद १६:१५ जे स्थान परमेश्वर निवडील तेथे तू आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ सात दिवस सण पाळावास, कारण तुझे सर्व उत्पन्न व तू हाती घेतलेली कामे ह्यांत तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला बरकत दिल्यामुळे तुला अत्यानंद होईल.

येशूच्या काळातही त्यांना ह्याच प्रश्नाचा सामना करावा लागला होता, आणि त्यावर त्यांनी पुढीलप्रमाणे उत्तर दिले:

योहान ४:२०-२४ आमच्या पूर्वजांनी ह्याच डोंगरावर उपासना केली आणि तुम्ही म्हणता, जेथे उपासना केली पाहिजे ते स्थान यरुशलेमेत आहे.” 21येशू तिला म्हणाला, “बाई, तुम्ही पित्याची उपासना ह्या डोंगरावर व यरुशलेमेतही करणार नाही अशी वेळ येत आहे, हे माझे खरे मान. 22तुम्हांला ठाऊक नाही अशाची उपासना तुम्ही करता; आम्हांला ठाऊक आहे अशाची उपासना आम्ही करतो;

[34] 5620. ὥστε hōstĕ, hoce´-teh; 5613 आणि 5037 पासून; तसेच, म्हणजे अशा प्रकारे (consecuKon च्या विविध रिलेकॉन्समध्ये, खालीलप्रमाणे):-(अत्यंत) म्हणून, म्हणून (तेव्हा), (इतर) की, म्हणून, म्हणून.

[35] पहा "सणांबद्दल काय?" https://maranathamedia.in/

कारण यहूद्यांतूनच तारण आहे. 23तरी खरे उपासक आत्म्याने व खरेपणाने पित्याची उपासना करतील अशी वेळ येत आहे; किंबहुना आलीच आहे; कारण असे आपले उपासक असावेत अशीच पित्याची इच्छा आहे. 24देव आत्मा आहे; आणि त्याच्या उपासकांनी त्याची उपासना आत्म्याने व खरेपणाने केली पाहिजे."

विहिरीजवळील ती स्त्री, आपल्या विस्कळीत जीवनाविषयी झालेल्या प्रकटीकरणापासून लक्ष वळवण्याच्या प्रयत्नात, येशूंसमोर असा प्रश्न मांडते जो तिच्या काळात तीव्र वादाचा विषय होताः देवाची उपासना कोठे करावी? येशू तिला स्पष्टपणे सांगतो की, तारण यहूद्यांकडून येते हे मान्य करतानाच, त्यांच्या त्या दिवसांत आणि आता देखील, खरे उपासक पित्याची उपासना आत्म्याने व खरेपणाने करतील. देव अशा उपासकांचा शोध घेतो जे अंतःकरणापासून त्याची उपासना करतात आणि सत्याप्रमाणे त्याची आराधना करतात; आणि ते कोठे उपासना करतात याची पर्वा न करता तो त्यांची उपासना स्वीकारतो.[36] देव आत्मा आहे, या येशूंच्या विधानामुळे त्या स्त्रीच्या प्रश्नाचे उत्तर कसे मिळते? देवाचा आत्मा आपल्या उपासना करणाऱ्यांपर्यंत पोहोचू शकत नाही असे कोणतेही स्थान नाही,[37] आणि देवाच्या उपस्थितीचा आशीर्वाद प्राप्त करण्यासाठी त्या काळात किंवा आताच्या काळात एखाद्या विशिष्ट पर्वताजवळ जाण्याची आवश्यकता नाही.[38] ख्रिस्ताने स्वतः असे अभिवचन दिले आहेः

मत्तय १८:२० "कारण जेथे दोघे किंवा तिघे माझ्या नावाने जमले आहेत तेथे त्यांच्यामध्ये मी आहे."

मत्तय २८:२० "...पाहा, युगाच्या समाप्तीपर्यंत मी सर्व दिवस तुमच्याबरोबर आहे."

येशू ख्रिस्त आपल्या अनुयायांना अभिवचन देतो की जिथे दोघे किंवा तिघे त्यांच्या नावाने एकत्र जमतील, तेथे ते स्वतः उपस्थित असतील, आणि जगाच्या अंतापर्यंत प्रत्येक दिवशी त्यांच्याबरोबर राहतील. ख्रिस्त उपस्थित असताना, ती

[36] मलाकी 1:5, 11
[37] स्तोत्रसंहिता 139:7
[38] जेव्हा "पाच पडले आहेत, आणि एक आहे, आणि दुसरा अद्याप आला नाही", प्रकटीकरण 17:10

पित्याची आत्म्याने व खरेपणाने केलेली उपासना ठरते. परंतु अर्थातच, प्रथम आपण ख्रिस्तासाठी दार उघडले पाहिजे.[39] आणि नेमक्या या मेळाव्यांच्या समयीच ख्रिस्ताच्या उपस्थितीच्या अतिरिक्त आशीर्वादाचे अभिवचन आपल्याला देण्यात आले आहे.[40] परंतु हे मान्य केल्यानंतर, या भेटींच्या समयांसाठी वर्षाची सुरुवात कशी निश्चित केली जाते? स्पष्टपणे, बायबल आपले लक्ष सातूकडे वळवते; परंतु ते प्रत्येक प्रदेशातील सातू आहे काय? प्रत्येक ठिकाणाने आपापल्या मेळाव्यांची तारीख स्वतः ठरवायची आहे काय? जर तसे असते, तर पृथ्वीच्या विरुद्ध गोलार्धांमध्ये या तारखा एकमेकांच्या उलट ठरल्या असत्या. किंवा असा एखादा मध्यवर्ती प्रदेश आहे काय ज्याकडे पाहिल्याने संपूर्ण जगभर आशीर्वादाची एकवाक्यता सुनिश्चित होईल?

लेवीय २३:१०-११, १४ "इस्राएल लोकांना सांग : मी तुम्हांला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहचाल व त्यातील पीक कापाल, तेव्हा आपल्या पिकाच्या पहिल्या उपजाची पेंढी तुम्ही याजकाकडे आणावी; 11ती पेंढी तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात यावी म्हणून त्याने परमेश्वरासमोर ती ओवाळावी; शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी याजकाने ती ओवाळावी. तुम्ही आपल्या देवाला हे सर्व अर्पण आणाल त्या दिवसापर्यंत नव्या पिकाची भाकर किंवा हुरडा किंवा हिरवे धान्य खाऊ नये; तुमच्या सर्व घराघरांतून हा पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधी होय.

आपण कोठेही राहत असलो तरी तत्त्व नेहमी तेच राहते. हा नियम सदासर्वकाळ पाळावयाचा विधी म्हणून, परमेश्वराने इस्राएल लोकांना दिलेल्या आणि ज्यामध्ये इस्राएलाने प्रवेश केला त्या देशातील कापणीशी संबंधित आहे. येथे "तुम्ही ज्या ठिकाणी राहता त्या ठिकाणच्या कापणीविषयी" असे म्हटलेले नाही, तर इस्राएलाने ज्या देशात प्रवेश केला त्या देशातील कापणीविषयी म्हटले आहे. त्या अर्थाने, राहण्याचे ठिकाण आणि सातूच्या कापणीचे ठिकाण हे एकमेकांपासून स्वतंत्र आहेत. तुम्ही जगात कोठेही राहत असलात, तरी त्याचा संबंध नेहमी त्या देशातील कापणीशीच राहतो जो परमेश्वराने मिसरातून बाहेर आलेल्या इस्राएल लोकांना

[39] प्रकटीकरण 3:20

[40] पहा "शब्बाथाचा झरा https://maranathamedia.in/

दिला होता.

अनुवाद १६:१-२ अबीब महिना पाळून आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण कर, कारण अबीब महिन्यातच तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला मिसर देशातून रात्रीच्या वेळी बाहेर आणले. 2परमेश्वर आपल्या नावाच्या निवासासाठी जे स्थान निवडील तेथे आपला देव परमेश्वर ह्याच्यासाठी शेरडेमेंढरे आणि गाईबैल ह्यांतून वल्हांडणाचा यज्ञपशू अर्पावा.

ज्या चंद्राचे निरीक्षण करावयाचे आणि पालन करावयाचे आहे तो अबीब महिन्याचा चंद्र आहे, आणि तो त्या ठिकाणाशी संबंधित आहे जिथे वल्हांडणाचा यज्ञ परमेश्वरासाठी अर्पण करावयाचा होता.

इब्री १३:१२-१४ म्हणून येशूनेही स्वरक्ताने लोकांना पवित्र करावे म्हणून वेशीबाहेर मरण सोसले. 13तर आता आपण त्याचा अपमान सोसत तळाबाहेर त्यांच्याकडे जाऊ या. 14कारण आपल्याला येथे स्थायिक नगर नाही; तर जे नगर पुढे येणार आहे त्याची आपण वाट पाहत आहोत.

ख्रिस्त, जो आपले वल्हांडण आहे, त्याचे आपल्यासाठी अर्पण आधीच झाले आहे, आणि त्याने आपल्यासाठी वेशीबाहेर दुःख सोसले. ज्या ठिकाणी ख्रिस्ताने दुःख सोसले आणि जिथे त्याचे अर्पण झाले, त्याच ठिकाणाशी वर्षाच्या महिन्यांच्या प्रारंभाचे, म्हणजे अबीबच्या निर्धारणाचे नाते जोडलेले आहे.

काहीजण विचारू शकतात, जर आपल्याला सातूची अवस्था माहीत नसेल तर काय? इस्राएल देशातील धान्याच्या स्थितीविषयीची माहिती आपल्यापर्यंत पोहोचली नाही तर काय? तथापि, हे केवळ काल्पनिक प्रश्न आहेत आणि ते आपल्या वर्तमान वास्तवाशी संबंधित नाहीत. आपण इच्छिल्यास, आजही आपण ही माहिती जाणून घेऊ शकतो.[41] परंतु याची पर्वा न करता, आपण हे विसरू शकत नाही की इस्राएल लोक मिसरातून बाहेर पडत असताना, देवाने स्वतः मोशेद्वारे लोकांना कोणता चंद्र महिन्याच्या प्रारंभाची खूण करतो हे सांगितले होते.[42] अशा

[41] उदाहरणार्थ: https://www.renevedmoon.com

[42] निर्गम १२:२; गणना ९:१-३

प्रकारे, वचनदत्त देशात प्रवेश करण्यास नकार देण्याच्या दुःखद प्रसंगापूर्वी, देवाने पहिल्या आणि दुसऱ्या वर्षाच्या प्रारंभाची माहिती स्वतः दिली होती. त्याचप्रमाणे, जेव्हा देव आपले लोक बाबेलमधून बाहेर काढून त्यांना वचनदत्त देशाकडे नेईल, तेव्हाही तो त्यांच्याबरोबर कार्य करील.

अनुवाद ११:१०-१२ तू जो देश वतन करून घ्यायला जात आहेस तो तुम्ही सोडून आलेल्या मिसर देशासारखा नाही; तेथे तू भाजीच्या मळ्यांप्रमाणे बी पेरून पायांनी जमिनीला पाणी देत होतास; 11पण जो देश ताब्यात घेण्यासाठी तुम्ही पैलतीरी जात आहात तो डोंगरखोऱ्यांचा देश असून आकाशातील पाऊस शोषून घेतो; 12तुमचा देव परमेश्वर त्या देशाची काळजी वाहतो, वर्षाच्या आरंभापासून वर्षाच्या अखेरपर्यंत तुमचा देव परमेश्वर ह्याची नजर त्या देशावर सदैव असते.

इस्राएल लोक मिसरातून बाहेर पडल्यानंतर ज्या देशात प्रवेश केले, त्या देशावर परमेश्वराची दृष्टी असते, आणि विशेषतः वर्षाच्या प्रारंभापासून वर्षाच्या अखेरपर्यंत ती त्याच्यावर असते. म्हणून आपण विश्वास ठेवू शकतो की देव आपल्या दिनदर्शिकेची आणि मनुष्याला प्रकट केलेल्या आपल्या समयांची काळजी घेतो. यामुळे आपण खात्री बाळगू शकतो की योग्य समयी आपल्याला पाऊस, त्याच्या उपस्थितीचा अधिक मोठा आशीर्वाद, तसेच पूर्वपाऊस आणि आगोटीचापाऊस प्राप्त होईल.

इस्राएल लोकांनी वचनदत्त देशाकडे जाणाऱ्या आपल्या प्रवासादरम्यान पहिल्या दोन वर्षांतच बेखमीर भाकरीचा सण पाळला. त्यानंतर पवित्र शास्त्रामध्ये याविषयी मौन आढळते, आणि देशाचा ताबा घेण्याच्या उंबरठ्यावर ते पुन्हा हा सण पाळताना दिसतात:

यहोशवा ५:१०-१२ इस्राएल लोकांनी गिलगालात तळ दिल्यावर यरीहोजवळच्या मैदानात त्या महिन्याच्या चतुर्दशीस संध्याकाळी वल्हांडण सण पाळला. 11वल्हांडणाच्या दुसऱ्याच दिवशी त्या देशात पिकलेल्या धान्याच्या बेखमीर भाकरी आणि हुरडा त्यांनी खाल्ला. 12त्यांनी देशातले उत्पन्न खाल्ले त्याच्या दुसऱ्या दिवसापासून मान्ना बंद झाला, तो पुन्हा इस्राएल लोकांना मिळाला नाही;

त्या वर्षी त्यांनी कनान देशातले उत्पन्न खाल्ले.

यार्देन नदी ओलांडल्यानंतर, यरीहोच्या मैदानात त्यांनी हा सण पाळला, आणि त्यानंतरच त्यांना तो यरुशलेमेमध्ये पाळण्याची सूचना देण्यात आली. त्याचप्रमाणे, आध्यात्मिक बाबेलमधून वचनदत्त देशाकडे प्रवास करणाऱ्या आध्यात्मिक इस्राएलाच्या बाबतीतही हेच लागू होते. याच कारणास्तव, पौल आपल्याला बेखमीर भाकरीचा सण पाळण्यास उद्युक्त करतो, म्हणजे ख्रिस्ताचा आत्मा स्वीकारण्यास, अर्थात सात्त्विकपणा व खरेपणाने चालण्यास. कारण केवळ स्वर्गातून उतरलेल्या जिवंत भाकरीचा स्वीकार केल्यास, केवळ त्याचे शरीर खाल्ल्यास व त्याचे रक्त पिल्यावरच, म्हणजे त्याचे वचन व त्याचा आत्मा स्वीकारल्यास,[43] आपण देवाची उपासना आत्म्याने व खरेपणाने करू शकतो.

यशया ६६:२३ असे होईल की, एका चंद्रदर्शनापासून दुसऱ्या चंद्रदर्शनापर्यंत, एका शब्बाथापासून दुसऱ्या शब्बाथापर्यंत सर्व मनुष्यजाती माझ्यापुढे भजनपूजन करण्यास येईल, असे परमेश्वर म्हणतो.

यशया ३३:१७, २०-२१ तुझे नेत्र राजाला वैभवसंपन्न असा पाहतील. ते दूरवर विस्तृत झालेली भूमी पाहतील. आमचे मेळे भरवण्याची सीयोन नगरी पाहा; यरुशलेम सुखधाम आहे असे तुझ्या दृष्टीस पडेल; जो कधी हलवत नाहीत, ज्याच्या मेखा कधी उपटत नाहीत, ज्याची एकही दोरी तोडत नाहीत, अशा तंबूसारखी ती तुझ्या दृष्टीस पडेल. 21आणखी तेथे आमच्यासाठी प्रतापी परमेश्वराचा निवास होईल; ते रुंद नदीनाल्याचे ठिकाण होईल; त्यात वल्ह्याच्या तारवाचा, मोठ्या जहाजाचा प्रवेश होणार नाही.

नवे यरुशलेम, जे सहस्र वर्षांच्या कालावधीनंतर स्वर्गातून खाली उतरेल, ते जैतून पर्वतावर विसावेल,[44] आणि ज्या ठिकाणी ख्रिस्ताने आपले जीवन अर्पण केले, तेथे देवाचे लोक अनंतकाळपर्यंत देवाची आणि कोकराची उपासना करण्यासाठी एकत्र येतील. ते त्यांच्या सणांचे किंवा “मोएदचे" नगर असेल.

---

[43] योहान ६:४८-५३, ६३

[44] जखऱ्या १४:३-४

जखऱ्या १४:१६ आणखी असे होईल की यरुशलेमेवर चढाई करून आलेल्या राष्ट्रांपैकी अवशिष्ट राहिलेले सर्व, राजाधिराज सेनाधीश परमेश्वर ह्याचे भजनपूजन करण्यासाठी व मंडपाचा सण पाळण्यासाठी प्रतिवर्षी यरुशलेमेस वर जातील.

अशा प्रकारे, प्राचीन काळातील इस्राएल लोकांची यरुशलेम नगरीकडे होणारी तीर्थयात्रा, म्हणजे ज्या ठिकाणी वल्हांडणाचा यज्ञ अर्पण केला जात होता त्या स्थळाकडे जाणे, हे देवाच्या लोकांना अनंतकाळपर्यंत लाभणाऱ्या पवित्र मेळाव्यांचे आणि उपासनेचे एक प्रतिरूप किंवा सावली ठरते.

दैवी नमुना

प्राचीन इस्राएल आणि आध्यात्मिक इस्राएल यांच्या अनुभवांतील हा संबंध, ज्यामध्ये अदृश्य गोष्टी दृश्यमान गोष्टींद्वारे प्रकट आणि ज्ञात केल्या जातात, तो आपण “दैवी नमुना” म्हणून ओळखतो त्या चौकटीत समजला जातो. हा नमुना पिता आणि पुत्र यांच्यातील संबंधामध्ये दिसून येतो.

१ करिंथकर ८:६ तरी आपला एकच देव म्हणजे पिता आहे, त्याच्यापासून अवघे झाले व आपण त्याच्यासाठी आहोत; आणि आपला एकच प्रभू येशू ख्रिस्त आहे, त्याच्या द्वारे अवघे झाले व आपण त्याच्या द्वारे आहोत.

पिता हा महान उगमस्थान आहे, तो ज्याच्यापासून सर्व गोष्टी उत्पन्न होतात. आणि आपण पाहतो की पुत्र हे ते माध्यम किंवा वाहिनी आहे ज्याच्याद्वारे सर्व गोष्टी अस्तित्वात आहेत, टिकून आहेत[45] आणि धारण केल्या जातात.[46]

मत्तय ११:२७ माझ्या पित्याने माझ्या हाती सर्वकाही दिले आहे आणि पित्यावाचून पुत्राला कोणी ओळखत नाही, आणि पुत्रावाचून व ज्या कोणास त्याला प्रकट

[45] कलस्सैकर १:१७
[46] इब्रीकर १:३

करण्याची पुत्राची इच्छा असेल, त्याच्यावाचून पित्याला कोणी ओळखत नाही.

देवाचा पुत्रच पित्याचे गौरव करतो,[47] त्याला प्रकट करतो, त्याची ओळख करून देतो,[48] कारण पुत्र जसा पित्याला ओळखतो तसा दुसरा कोणीही पित्याला ओळखत नाही; आणि या ज्ञानाची ही खोली परस्पर आहे. पिता जसा त्याला ओळखतो तसा मी पित्याला ओळखतो असे कोण म्हणू शकेल? कोणीही मनुष्य पित्याला पाहू शकत नाही; तरीसुद्धा ख्रिस्ताकडे पाहून आणि त्याला जाणून घेऊनच आपण देवाला ओळखतो.[49] याव्यतिरिक्त:

योहान १४:६ येशूने त्याला म्हटले, “मार्ग, सत्य व जीवन मीच आहे; माझ्या द्वारे आल्यावाचून पित्याकडे कोणी येत नाही.

येशू हा मार्ग आहे, पित्याकडे पोहोचण्याचे एकमेव साधन आहे. अशा प्रकारे, ही वाहिनी उगमस्थानापर्यंत पोहोचण्याचे, त्याला समजून घेण्याचे, त्याला जाणण्याचे आणि त्याची प्रशंसा करण्याचे साधन बनते. पिता आणि ख्रिस्त यांच्यातील संबंधासारखाच एक संबंध वर्षाच्या निर्धारणामध्येही दिसून येतो. कारण कोणी असा प्रश्न विचारू शकतो: फळांमुळे उन्हाळा निर्माण होतो असे म्हणण्याऐवजी, उन्हाळाच फळे उत्पन्न करीत नाही काय?

अनुवाद १६:१ अबीब महिना पाळून आपला देव परमेश्वर ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण कर, कारण अबीब महिन्यातच तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला मिसर देशातून रात्रीच्या वेळी बाहेर आणले.

अनुवाद ३३:१३-१४ योसेफाविषयी तो म्हणाला, ‘परमेश्वर त्याच्या देशाला आशीर्वाद देवो, आकाशातल्या अमूल्य वस्तू, दहिवर आणि खाली पसरलेले जलाशय, 14सूर्यामुळे मिळणारे मोलवान पदार्थ, चंद्रकलांमुळे मिळणारे बहुमोल पदार्थ,

सूर्य आणि चंद्र यांच्या प्रभावामुळेच फळे आणि उत्पन्न निर्माण होते. उन्हाळा

[47] योहान १७:४
[48] योहान १:१८
[49] २ करिंथकर ४:६

स्वतः ती निर्माण करीत नाही. अशा प्रकारे, प्रत्येक घटकांमधील संबंध स्पष्टपणे दिसून येतो. उजवीकडून डावीकडे वाचल्यास तो पुढीलप्रमाणे मांडता येईल:

फळे व उत्पन्न → सूर्य व चंद्र → सूर्य → उगमस्थान → पिता

फळे व उत्पन्न → सूर्य व चंद्र → चंद्र → माध्यम → पुत्र

पवित्र शास्त्रामध्ये आपल्याला जे आमंत्रण दिले आहे ते म्हणजे अबीबच्या चंद्राचे, किंवा सातूला कणसे आलेल्या महिन्याच्या चंद्राचे पालन करणे आणि त्याचे निरीक्षण करणे. सातू हे कापणीचे प्रारंभिक पीक आहे; ते सूर्यामुळे उत्पन्न होणारे फळ आहे आणि चंद्राच्या प्रभावामुळे निर्माण होणाऱ्या उत्पन्नांपैकी एक आहे. वर्षाची सुरुवात निश्चित करण्यासाठी आपल्याला सूर्याकडे पाहण्यास सांगितलेले नाही. दुसरीकडे, चंद्राचा प्रकाश स्वतः सूर्यापासूनच येतो. जसे अदृश्य असलेल्या पित्याला जाणून घेण्यासाठी आपण पुत्राकडे पाहिले पाहिजे, तसेच वर्षाची सुरुवात जाणून घेण्यासाठी आपण त्या प्रकटीकरणाकडे पाहिले पाहिजे जे ती जाहीर करते, जे ती प्रकट करते आणि तिचा प्रभाव दृश्यमान करते. म्हणून आपण नवीन चंद्राचे आणि सूर्याच्या फळांचे निरीक्षण केले पाहिजे, म्हणजे सातूच्या अबीब अवस्थेचे निरीक्षण. आणि या सर्व घटकांचा एकमेकांशी तसेच सणांशी असलेला संबंध “उगमस्थान व माध्यम” या नात्याच्या चौकटीत समजता येतो.

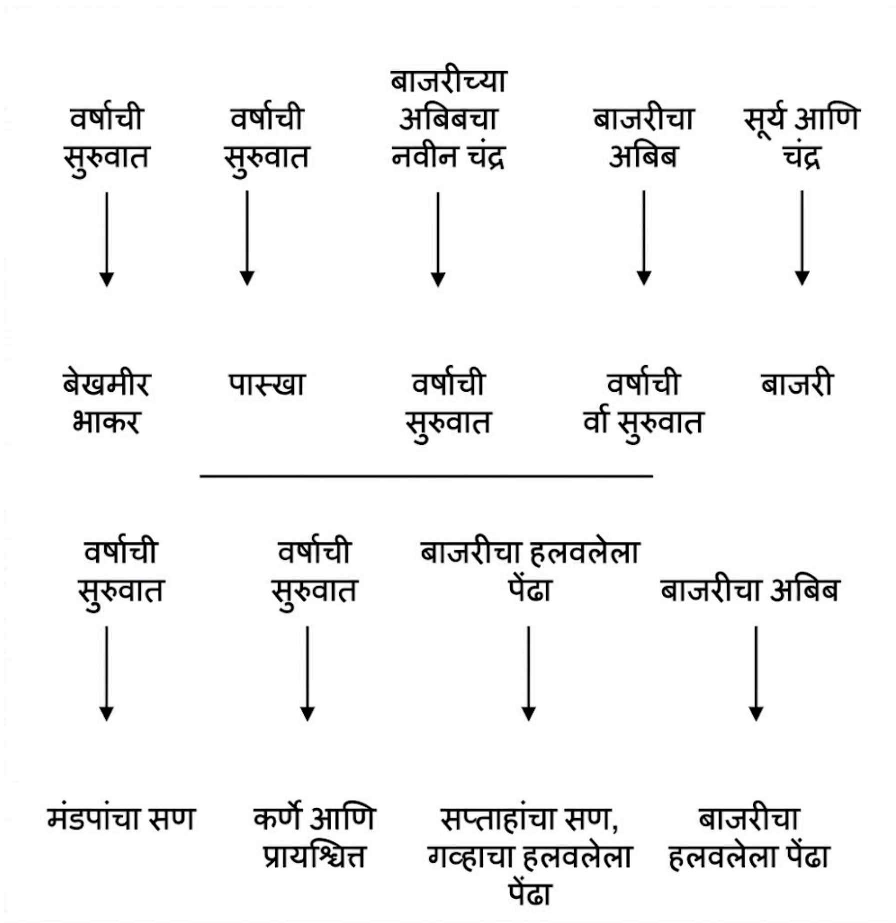

परंतु या विषयामध्ये उगमस्थान–माध्यम या संबंधाचा विचार केल्यानंतर, आपल्याला आणखी एक महत्त्वाचा संबंध दिसून येतो. सणांचे आणि धार्मिक घटनांचे संपूर्ण चक्र पृथ्वीच्या उत्पन्नाशी जोडलेले आहे. या मेळाव्यांचा विशिष्ट उद्‌देश असा होता की लोकांनी आपल्या हातांच्या श्रमांमध्ये, आपल्या कृषी कार्यांमध्ये, आणि देवाने कृपेने पुरविलेल्या अन्नामध्ये त्याच्या आशीर्वादांची

जाणीव ठेवावी. देवाचा हा आशीर्वाद अविश्वासू डोळ्यांना अदृश्य असतो, परंतु त्याचे प्रत्यक्ष प्रकटीकरण कापणीमध्ये दिसून येते. शेतातील उत्पन्न हे देवाच्या कृपेचे दृश्यमान साक्षीदार असते. अशा प्रकारे, भौतिक आशीर्वादांची ओळख त्यांना भूतकाळातील आणि त्या क्षणी मिळत असलेल्या वर्तमान आध्यात्मिक आशीर्वादांची जाणीव करून देत असे. जेव्हा ते देवाने दिलेल्या अन्नासाठी, कापणीसाठी आणि उत्पन्नासाठी कृतज्ञ होत, तेव्हा ते देवाच्या अधिक महान आध्यात्मिक देणग्यांकडेही वळवले जात. म्हणून, भौतिक आशीर्वादांची जाणीव ही आध्यात्मिक आशीर्वादांना ओळखण्याचे आणि स्वीकारण्याचे साधन बनत असे.

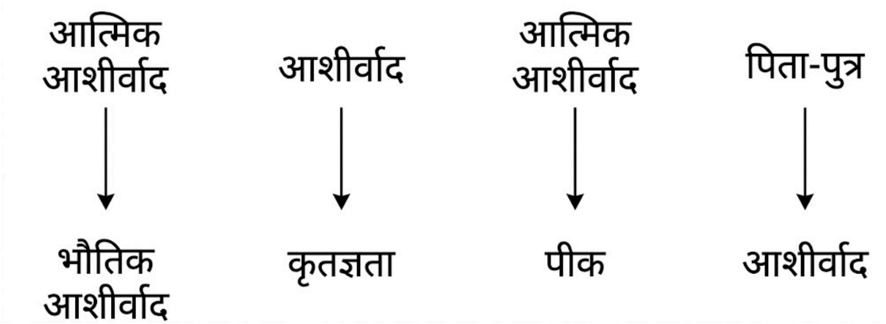

दैवी स्रोत-माध्यम नमुना आपल्याला दिसतो याचे आणखी एक उदाहरण म्हणजे, हे सण शेतीविषयक कार्यांवर आणि विशेषतः पृथ्वीच्या फळांच्या कापणीवर केंद्रित असतात. प्रभूला अर्पण केलेल्या प्रथम फळांच्या अर्पणात आपल्याला आध्यात्मिक धडे मिळतात.

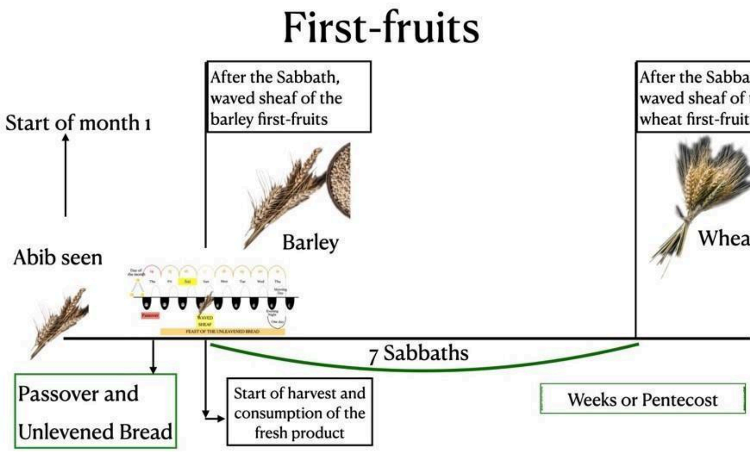

पहिल्या महिन्यात, बेखमीर भाकरीच्या सणादरम्यान येणाऱ्या साप्ताहिक शब्बाथानंतर, पहिल्या धान्याची, म्हणजे सातूच्या प्रथमउपजाची, अर्पण परमेश्वरासमोर केले जात असे. त्यानंतर सात शब्बाथ पूर्ण झाल्यावर, गव्हाच्या प्रथमउपजाची ओवाळणीची पेंढी अर्पण केली जात असे. अशा प्रकारे, आपण स्पष्टपणे दोन गट पाहतो. प्रथम, सातूची प्रथमउपज परमेश्वराला अर्पण केली जात असे आणि त्यानंतर संपूर्ण सातूची कापणी केली जात असे. दुसरे म्हणजे, गव्हाची प्रथमउपजही परमेश्वराला अर्पण केली जात असे आणि त्यानंतर संपूर्ण गव्हाची कापणी केली जात असे. हे तारणकार्याचे एक चित्रण आहे.

१ करिंथकर १५:२०, २३ तरीपण ख्रिस्त मेलेल्यांतून उठवला गेला आहेच; तो महानिद्रा घेणाऱ्यांतले प्रथमफळ असा आहे. पण प्रत्येक आपापल्या क्रमाप्रमाणे, प्रथमफळ ख्रिस्त; मग जे ख्रिस्ताचे ते त्याच्या आगमनकाळी.

ख्रिस्त हा महानिद्रा घेणाऱ्यांपैकी प्रथमउपज आहे. आणि ख्रिस्ताबरोबरच, महानिद्रा घेणाऱ्यांपैकी प्रथमउपज म्हणून इतर काही लोकांनाही उठविण्यात आले.

मत्तय २७:५१-५३ तेव्हा पाहा, पवित्रस्थानातील पडदा वरपासून खालपर्यंत फाटून दुभागला, भूमी कापली, खडक फुटले; 52थडगी उघडली, आणि निजलेल्या पवित्र जनांतील पुष्कळ जणांची शरीरे उठवली गेली; 53आणि ते त्यांच्या

पुनरुत्थानानंतर, थडग्यांतून निघून पवित्र नगरात गेले आणि अनेकांना दिसले. ख्रिस्ताने आपल्या स्वर्गारोहणाच्या वेळी यांनाही आपल्याबरोबर नेले.

इफिसकर ४:८ म्हणून तो म्हणतो, “त्याने उच्चस्थानी आरोहण केले, तेव्हा त्याने कैद्यांना कैद करून नेले, व मानवांना देणग्या दिल्या.”

ख्रिस्त स्वर्गारोहण करून गेला आणि ज्यांना मृत्यूने बंदिवान केले होते त्यांना आपल्याबरोबर घेऊन गेला. त्यानंतर त्याने पन्नासाव्या दिवसाच्या सणाच्या वेळी पवित्र आत्मा पाठविला, जो सार्वत्रिक पूर्वपावसाचे प्रतीक होता. ख्रिस्त आणि त्याच्याबरोबर उठविले गेलेले हे प्रथमउपज सातूचे प्रतिनिधित्व करतात महान आध्यात्मिक कापणीच्या प्रथम फळांचे. आणि या जगाच्या इतिहासाच्या शेवटी, मनुष्यपुत्राच्या आगमनाच्या वेळी, आणखी एक महान कापणी होणार आहे.

प्रकटीकरण १४:१४-१६ नंतर ‘मी पाहिले, तेव्हा’ पांढरा मेघ व त्या ‘मेघावर’ बसलेला ‘मनुष्याच्या पुत्रासारखा’ कोणीएक ‘दृष्टीस पडला;’ त्याच्या मस्तकावर सोन्याचा मुकुट व त्याच्या हातात तीक्ष्ण धारेचा विळा होता. 15तेव्हा आणखी एक देवदूत मंदिरातून निघून, जो मेघावर बसलेला होता त्याला उच्च वाणीने म्हणाला, “तू आपला ‘विळा चालवून’ कापणी कर; कारण ‘कापणीची वेळ आली आहे;’ पृथ्वीचे पीक पिकून गेले आहे.” 16तेव्हा मेघावर बसलेल्या पुरुषाने आपला विळा पृथ्वीवर चालवला; आणि पृथ्वीची कापणी झाली.

अंतकाळातील प्रथमफळांविषयी आपण पुढीलप्रमाणे वाचतो:

प्रकटीकरण १४:१-५ नंतर मी पाहिले, तो पाहा, कोकरा सीयोन डोंगरावर उभा राहिलेला दृष्टीस पडला; त्याच्याबरोबर त्याचे नाव व त्याच्या पित्याचे नाव ‘कपाळावर’ लिहिलेले एक लक्ष चव्वेचाळीस हजार इसम होते; 2आणि ‘अनेक जलप्रवाहांच्या ध्वनीसारखी’ व प्रचंड मेघगर्जनेच्या ध्वनीसारखी स्वर्गातून निघालेली वाणी मी ऐकली आणि जी वाणी मी ऐकली ती, जसे काय वीणा वाजवणारे आपल्या वीणा वाजवत आहेत, अशी होती. 3ते राजासनासमोर आणि चार प्राणी व वडील ह्यांच्यासमोर जसे काय ‘एक नवे गीत गात होते;’ ते गीत

पृथ्वीवरून विकत घेतलेले एक लक्ष चव्वेचाळीस हजार लोक ह्यांच्याशिवाय कोणाला शिकता येत नव्हते. 4स्त्रीसंगाने मलिन न झालेले ते हेच आहेत, ते शुद्ध आहेत. जेथे कोठे कोकरा जातो तेथे त्याच्यामागे जाणारे ते हे आहेत. ते देवासाठी व कोकऱ्यासाठी प्रथमफळ असे माणसांतून विकत घेतलेले आहेत. 5त्यांच्या 'तोंडात असत्य आढळले नाही;' ते [देवाच्या राजासनासमोर] निष्कलंक आहेत.

हे प्रथमफळ, म्हणजे एक लाख चव्वेचाळीस हजार, गव्हाच्या प्रथमफळांद्वारे दर्शविले जातात. ते जिवंतांमधून देवासाठी आणि कोकरासाठी अर्पण केलेले प्रथमफळ आहेत. आणि आध्यात्मिक इस्राएलामधील[50] ही प्रथमफळे केवळ एका महान कापणीची सुरुवात आहेत. ही कापणी प्रत्येक राष्ट्र, वंश, लोक आणि भाषेमधून आलेल्या त्या महान लोकसमुदायाची आहे, जो मोठ्या संकटातून बाहेर आलेला असेल आणि जो कोकराच्या क्रोधाच्या दिवशी उभा राहू शकेल. तथापि, पवित्र शास्त्रामध्ये आपण पाहतो की कृषी कार्याचा शेवट गव्हाच्या कापणीने होत नाही, तर द्राक्षांच्या कापणीने होतो.

योएल ३:१३ विळा चालवा, पीक तयार आहे; या, चला, उतरा, द्राक्षांचा घाणा भरला आहे; कुंडे भरून वाहत आहेत; कारण लोकांची दुष्टाई फार आहे. 14लोकांच्या झुंडी, निर्णयाच्या खोऱ्यात लोकांच्या झुंडी आहेत. कारण निर्णयाच्या खोऱ्यात परमेश्वराचा दिवस येऊन ठेपला आहे.

द्राक्षांची कापणी ही दुष्टांवर येणाऱ्या न्यायाचे प्रतीक आहे.

प्रकटीकरण १४:१७-२० मग आणखी एक देवदूत स्वर्गातील मंदिरातून निघाला, त्याच्याजवळही तीक्ष्ण धारेचा विळा होता. 18ज्याला अग्नीवर अधिकार आहे असा दुसरा एक देवदूत वेदीतून निघाला; त्याने ज्याच्याजवळ तीक्ष्ण धारेचा विळा होता त्याला उच्च वाणीने म्हटले, "तू आपला तीक्ष्ण धारेचा 'विळा चालवून' पृथ्वीच्या द्राक्षीचे घड तोडून घे; तिची द्राक्षे पिकली आहेत." 19तेव्हा त्या देवदूताने आपला विळा पृथ्वीवर चालवला आणि पृथ्वीच्या द्राक्षीचे घड तोडून देवाच्या क्रोधाच्या

[50] प्रकटीकरण ७:४-८; रोमकरांस पत्र ९:६-८; योहान ८:३३-४४; गलतीकरांस पत्र ३:२७-२९

मोठ्या द्राक्षकुंडात टाकले. 20‘ते द्राक्षकुंड’ नगराबाहेर ‘तुडवले गेले;’ त्यातून रक्त वाहिले, त्याचा प्रवाह घोड्यांच्या लगामांना पोहचेल इतका असून तो शंभर कोसपर्यंत वाहत गेला.

अशा प्रकारे, सण आणि त्यांचे साजरीकरण, दिनदर्शिका, पृथ्वीची फळे आणि प्रथमफळे हे सर्व तारणकार्याचे चित्रण करतात.

आणि शेवटी, आपण हे लक्षात घेतो की वर्षाच्या प्रारंभाच्या निर्धारणामध्ये अनिश्चिततेचा एक घटक असतो. वर्षाची सुरुवात नेमकी केव्हा होईल हे पूर्ण निश्चिततेने जाणणे शक्य नसते. ख्रिस्ताच्या सेवाकार्याविषयी देखील अशीच अनिश्चितता किंवा अज्ञानता होती. जरी त्यांनी स्पष्टपणे तीन दिवस आणि तीन रात्रींचा उल्लेख केला होता, तसेच प्रथमफळ म्हणून आपल्या सादरीकरणाविषयीही सांगितले होते, तरीही लोकांना त्याच्या पुनरुत्थानाची पूर्ण समज नव्हती. काही वर्षांमध्ये वर्षाची सुरुवात केव्हा होईल हे अधिक स्पष्टपणे ओळखता येते, तर काही वर्षांमध्ये तसे होत नाही. म्हणून सणांच्या तारखांच्या प्रारंभाविषयी काही प्रमाणात अनिश्चितता असते. हे ख्रिस्ताने आपल्याला शिकविलेल्या एका सत्याचे चित्रण आहे:

मत्तय २४:३६ त्या दिवसाविषयी व त्या घटकेविषयी पित्याशिवाय कोणालाच ठाऊक नाही, स्वर्गातील दिव्यदूतांना नाही, पुत्रालाही नाही.

परिशिष्ट अ: मिसरमधील पीडांचा कालानुक्रम

अबीब या शब्दाच्या अभ्यासाच्या सुरुवातीस आपण पुढील वचन उद्धृत केले होते:

निर्गम ९:२९, ३१-३२ मोशे त्याला म्हणाला, “मी नगराबाहेर गेलो की परमेश्वराकडे आपले हात पसरीन तेव्हा मेघगर्जना बंद होईल व गारा पडायच्या नाहीत; ह्यावरून तुला कळेल की पृथ्वी परमेश्वराची आहे. 31त्या समयी जवस व सातू ह्यांचा नाश झाला; कारण सातू निसवले होते आणि जवसाला बोंडे आली होती. 32पण गहू व

काठ्यागहू ह्यांचा नाश झाला नाही; कारण ते अद्याप फारसे वाढले नव्हते.

कधीकधी आपण असा विचार करतो की मिसरमधील पीडा फार दीर्घ कालावधीत घडल्या असतील. त्यानुसार, सातव्या पीडेच्या वेळी, जेव्हा कणसे आलेल्या सातूचे नुकसान झाले, आणि दहाव्या पीडेच्या वेळी, म्हणजे प्रथमजन्मांच्या मृत्यूच्या घटनेदरम्यान, अनेक महिने लोटले असतील असे आपण गृहीत धरतो. परंतु या पीडांचा क्रम आणि त्यांचा समय आपण काळजीपूर्वक विचारात घेतला पाहिजे.

आपण वाचतो की सातव्या पीडेपर्यंत सातू अबीब अवस्थेत आले होते. त्यानंतर टोळधाडीची पीडा, अंधकाराची पीडा आणि प्रथमजन्मांच्या मृत्यूची पीडा आल्या. यांपैकी शेवटची पीडा अबीब महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी[51] घडली, ज्या दिवशी इस्राएल लोक मिसरातून बाहेर पडले. त्याच्या आदल्या दिवशी, म्हणजे चौदाव्या दिवशी, त्यांनी वल्हांडणाचा यज्ञपशू अर्पण केला, संहारकापासून संरक्षण मिळावे म्हणून दारांच्या चौकटींवर रक्त लावले,[52] आणि त्या कोकराचे भोजन केले. तसेच, अंधकाराच्या पीडेच्या प्रसंगी, फारोने मोशेला इशारा दिला की त्याने पुन्हा आपले तोंड पाहू नये, कारण तसे झाल्यास तो मरेल.[53] त्यावर मोशेनेही पुन्हा त्याचे तोंड न पाहण्याची प्रतिज्ञा केली. तथापि, प्रथमजन्मांच्या मृत्यूची पीडा जाहीर करणारा मोशेच होता,[54] आणि फारोच्या उपस्थितीतून तो क्रोधाने निघून गेला. कारण फारोच्या हृदयाच्या कठोरतेमुळे मिसरावर इतके भयंकर परिणाम ओढवणार होते.

यावरून असे स्पष्ट होते की एक पीडा संपताच दुसरी पीडा लगेच येत होती, आणि

[51] निर्गम 11:4-5
[52] निर्गम ११:४-८
[53] निर्गम 12:23
[54] निर्गम 10:28-29

तीन दिवस टिकलेल्या घनदाट अंधकाराच्या समाप्तीच्या वेळी फारोशी झालेल्या भेटीत मोशेने प्रथमजन्मांच्या मृत्यूची पीडा जाहीर केली.[55] थोडक्यात सांगायचे तर, अंधकाराची पीडा अबीब महिन्याच्या अकराव्या दिवसाच्या प्रारंभी सुरू झाली आणि तेराव्या दिवसाच्या समाप्तीपर्यंत चालली. चौदाव्या दिवसाच्या प्रारंभी फारोने इस्राएल लोकांना मिसर सोडून जाण्याचे आमंत्रण दिले. त्यावर मोशेने यज्ञ व अर्पणे अर्पण करण्यासाठी जनावरेही त्यांच्याबरोबर जाऊ द्यावीत अशी मागणी केली. फारोने त्यास नकार दिला. त्यावर मोशेने पुढील मध्यरात्री प्रथमजन्मांच्या मृत्यूची पीडा येईल अशी घोषणा केली. फारोने मोशेला पुन्हा आपले तोंड न पाहण्याचा इशारा दिला, आणि मोशे क्रोधाने तेथून निघून गेला. आपल्याला आठवते की वल्हांडणाचा कोकरू दहाव्या दिवशी[56] निवडून वेगळा ठेवण्यात आला होता, आणि हा दिवस अंधकाराच्या पीडेच्या आदला दिवस होता. अशा प्रकारे, बलिदानासाठी कोकरू नेमून ठेवण्याच्या घटनेनंतर लगेचच अंधकाराची पीडा आली.

गारांच्या सातव्या पीडेपासून टोळधाडीच्या आठव्या पीडेपर्यंतची घटना देखील तितकीच सलग होती. मोशेने सकाळी गारांच्या पीडेची घोषणा केली, आणि दुसऱ्या दिवशी त्याच वेळेस, ज्या वेळी ती फारोला सांगण्यात आली होती, ती पीडा आली.[57] या गारा इतक्या प्रचंड होत्या की त्यापूर्वी कधीही तशा पडल्या नव्हत्या. इतकेच नव्हे, तर देवाने स्वतः फारोला माणसे व जनावरे सुरक्षित ठिकाणी आणण्याचा इशारा दिला.

[55] निर्गम 10:22-24
[56] निर्गम 12:3
[57] निर्गम 9:18-19

स्तोत्रसंहिता ७८:४७-५० त्याने गारांनी त्याच्या द्राक्षवेलांचा व बर्फाने त्यांच्या उंबराच्या झाडांचा नाश केला. 48त्याने त्यांची गुरेढोरे गारांच्या, व जनावरे विजांच्या हवाली केली. 49त्याने त्यांच्यावर आपला कोपाग्नी, क्रोध, रोष व संकट ह्या अनिष्टकारक दूतांची स्वारी सोडली. 50त्याने आपल्या कोपासाठी मार्ग सिद्ध केला; त्याने त्यांचा जीव मृत्यूपासून वाचवला नाही, तर त्यांचा प्राण मरीच्या हवाली केला.

देवाने गारा आणि विजांद्वारे त्यांच्या द्राक्षमळ्यांचा, कळपांचा आणि गुरांचा नाश केला. परंतु हे कसे घडले? त्यांना स्वाधीन करून. त्यांचे जीवन देवाच्या हातात होते, परंतु त्यांची मागणी कोणी केली?[58] त्यांचे प्राण कोणी मागितले व त्यांच्यावर दावा केला?[59] देवाने त्यांना कोणाच्या स्वाधीन केले? देवाने त्यांना विनाश करणाऱ्या दुष्ट देवदूतांच्या सैन्याच्या स्वाधीन केले. देवाने मिसर देशावर घोंघावणाऱ्या वाऱ्यांना मोकळे सोडले, आणि त्यांनीच हा विनाश घडवून आणला. हा विध्वंस इतका भयंकर होता की शेतातील सर्व गवत नष्ट झाले आणि देशातील सर्व वृक्ष मोडून पडले.[60] तथापि, गहू नष्ट झाले नाहीत.[61] फारोने मोशे आणि अहरोन यांना बोलावून घेतल्यानंतरच वादळ थांबले. मोशे फारोच्या उपस्थितीतून बाहेर पडला आणि वादळ थांबावे म्हणून त्याने देवाकडे प्रार्थना केली. वादळ थांबलेले पाहून फारोने पुन्हा आपले हृदय कठोर केले.[62] त्यानंतर देवाने पुन्हा मोशेला फारोकडे पाठविले, जेणेकरून तो टोळधाडीच्या पीडेची घोषणा करील. ही पीडा जाहीर केल्यानंतर दुसऱ्या दिवशी सुरू होणार होती. गारांच्या पीडेतून जे काही शिल्लक राहिले होते ते ही टोळधाड खाऊन टाकणार होती.[63] सातू अबीब अवस्थेत

[58] जखऱ्या ३:१; प्रकटीकरण 12:10
[59] ईयोब 1:9-12; 2:3-6
[60] निर्गम 9:25
[61] निर्गम 9:32
[62] निर्गम 9:33-35 निर्गम 10:4-5
[63] निर्गम 10:12, 15

असल्यामुळे हे आपल्याला सांगते की टोळधाड गारांच्या पीडेनंतर लगेचच आली. कारण जे नष्ट झाले होते ते पुन्हा हिरवेगार होण्याइतका वेळही मिळाला नव्हता; उलट टोळधाड गारांनी जे काही शिल्लक ठेवले होते ते खाणार होती.[64] पीडेची घोषणा झालेल्याच दिवशी पूर्वेकडील वारा वाहू लागला. तो अख्खा दिवस आणि रात्र वाहत राहिला; आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळ होताच त्याने टोळधाड आणली. ही पीडा इतकी प्रचंड होती की तिने संपूर्ण देश अंधकारमय करून टाकला. फारोने घाईघाईने मोशे व अहरोन यांना बोलावून ही पीडा दूर करण्याची विनंती केली. त्यानंतर पश्चिमेकडील वारा आला आणि त्याने टोळधाड तांबड्या समुद्रात फेकून दिली. तरीसुद्धा फारोने इस्राएल लोकांना जाऊ दिले नाही, आणि त्यामुळे अंधकाराच्या पीडेची सुरुवात झाली.

अशा प्रकारे आपण पाहतो की गारांची आणि टोळधाडीची पीडा जाहीर झाल्यानंतर चोवीस तासांच्या आतच येत होती, आणि मोशेच्या मध्यस्थीनंतर थांबत होती. पीडांचे विनाशकारी परिणाम जसजसे वाढत गेले, तसतसे त्या अधिक वेगाने, अधिक कमी अंतराने आणि अधिक जलद क्रमाने येत गेल्या असतील असे मानणे स्वाभाविक आहे, जसे प्रसुतीवेदना गर्भवती स्त्रीवर येतात.[65] तसेच प्रत्येक पीडेसाठी निश्चित समय ठरविण्यात आले होते, यावरूनही त्या अतिशय कमी कालावधीत घडल्या असाव्यात असे वाटते. या कालानुक्रमिक क्रमामध्ये आपण पाहतो की गारांची आणि टोळधाडीची पीडा फार काळ चालली नसावी. बहुधा त्या अबीब महिन्याच्या पहिल्या नऊ दिवसांत किंवा अबीब महिन्याच्या प्रारंभाच्या थोडे आधी घडल्या असाव्यात. कारण सातव्या पीडेच्या, म्हणजे गारांच्या पीडेच्या, वेळीच सातू अबीब अवस्थेत आले होते असे वचन स्पष्टपणे सांगते.

परिशिष्ट ब: अबीबच्या शोधाची ऐतिहासिक नोंद

[64] यशया 11:11; १३:८; 1 थेस्सलनीकाकर 5:3
[65] निर्गम 9:5

काहीजण विचारू शकतात, वर्षाची सुरुवात निश्चित करण्यासाठी अबीबची पाहणी केली जात होती याची काही ऐतिहासिक नोंद आहे काय? उत्तर होय असे आहे. तसेच, वर्षाचे निर्धारण करण्यासाठी इतर पद्धतींच्याही नोंदी आढळतात. हे दर्शविणारी काही उद्धरणे पुढे दिली आहेत. मूळ ग्रंथातील तळटीपा येथे लहान अक्षरांमध्ये मजकुरातच समाविष्ट करण्यात आलेल्या आहेत:

१. या उद्धरणातील विशेष उल्लेखनीय बाब अशी आहे की, जरी ते वर्षाची सुरुवात सातव्या महिन्याच्या पहिल्या दोन दिवसांपासून, म्हणजे रोश हशानाहपासून, मानत असले तरी, त्यामध्ये एक महत्त्वाचे तत्त्व स्थापित केले आहे: निर्वासित प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांनी पॅलेस्टाईनमधून येणाऱ्या दूतांकडून पुष्टी मिळेपर्यंत प्रतीक्षा करावी.

“निर्वासित प्रदेशात राहणारे इस्राएली नवीन वर्षाच्या तारखेची माहिती मिळविण्यासाठी पूर्णपणे पॅलेस्टाईनमधील उच्च न्यायालयाने पाठविलेल्या दूतांवर अवलंबून होते. हे न्यायालय, आपल्या बाजूने, नवीन चंद्र दिसल्याची साक्ष देणाऱ्या साक्षीदारांच्या साक्षीवरून तारीख निश्चित करीत असे (जसे ‘रोश हशानाह’ या ग्रंथामध्ये स्पष्ट केले आहे). त्यामुळे निर्वासित प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांना हे माहीत नसे की एलूल महिन्याच्या पहिल्या दिवसापासून मोजल्यास तिसावा की एकतीसावा दिवस तिश्री महिन्याचा पहिला दिवस (नवीन वर्ष) म्हणून घोषित केला जाईल. परिणामी, दोन्ही दिवस पवित्र मानले जात. याच कारणास्तव मिश्ना अशा लोकांसाठी असलेल्या नियमांचा उल्लेख करते ज्यांना नवीन वर्ष दोन दिवस चालेल अशी अपेक्षा असते.”[66]

२. या उद्धरणातील विशेष उल्लेखनीय बाब अशी आहे की ते पहिला महिना “निसान” का म्हणतात याचे कारण सांगते. तसेच, वर्षाची सुरुवात निश्चित करण्यासाठी निर्गम १२:२ आणि अनुवाद १६:१ ही वचने वापरावीत असे ते दर्शविते. या वचनांवरून ते असा निष्कर्ष काढतात की धान्याचे निरीक्षण केले पाहिजे,

[66] मायकेल रॉडकिन्सन यांनी अनुवादित केलेला बॅबिलोनियन तल्मुद, अध्याय तीन, एरूब कशाने आणि कोठे बनवावा यासंबंधीचे नियम. … तळटीप ८५:१
https://archive.org/details/babyloniantalmud/page/n729/mode/2up?view=theater

जेणेकरून ते केव्हा पिकत आहे हे समजू शकेल; आणि याच आधारावर वर्षाची सुरुवात निश्चित केली जाते.

“रब्बींनी असे शिकवले आहे: निसान महिन्याचा पहिला दिवस हा महिन्यांची मांडणी करण्यासाठी, अधिमास नेमण्यासाठी, अर्धा शेकेल अर्पण देण्यासाठी, आणि काहींच्या मते घरांच्या भाडेकरारांच्या गणनेसाठीही नवीन वर्ष मानला जातो. तो महिन्यांसाठी नवीन वर्ष आहे हे आपण कशावरून जाणतो? निर्गम १२:२ मध्ये असे लिहिले आहे: ‘हा महिना तुम्हांला महिन्यांचा आरंभ होईल; तो तुम्हांला वर्षातील पहिला महिना होईल.’ तसेच अनुवाद १६:१ मध्ये असेही लिहिले आहे: ‘अबीब महिना पाळ.’ (म्हणजे धान्य पिकण्याच्या आरंभीची अवस्था.) कोणत्या महिन्यात धान्य पिकण्याच्या आरंभीच्या अवस्थेत असते? मी फक्त निसान महिना असेच म्हणू शकतो, आणि नियमशास्त्र त्यालाच पहिला महिना म्हणते. मग मी अदार महिना म्हणू शकत नाही काय (जेव्हा धान्याला कोंब फुटू लागतात)? नाही; कारण धान्याने त्या महिन्याच्या बहुतेक काळात पिकण्याच्या अवस्थेत असले पाहिजे (आणि अदार महिन्यात तसे नसते). धान्याने महिन्याच्या बहुतेक काळात पिकलेले असावे असे कोठे लिहिले आहे काय? म्हणून रभीना म्हणतो की ज्ञानीजनांना निसानला पहिला महिना म्हणण्याचा नियम पंचग्रंथामध्ये आढळत नाही, तर एस्तेरच्या पुस्तकात आढळतो, जिथे स्पष्टपणे असे लिहिले आहे [एस्तेर ३:७]: ‘पहिल्या महिन्यात, म्हणजे निसान महिन्यात.’”[67]

३. या उद्धरणातील विशेष बाब म्हणजे ते रब्बी शिमोन बेन गमलीएल यांचा उल्लेख करते, जे येशूच्या काळातील समकालीन व्यक्ती होते.[68] निर्वासित समुदायांना त्यांनी पाठविलेल्या एका पत्रातून त्यांचे हे विधान उद्धृत केले गेले आहे. त्या पत्रात त्यांनी एक अतिरिक्त महिना जोडला जात असल्याची, म्हणजेच वर्षाची सुरुवात पुढे ढकलली जात असल्याची माहिती दिली होती. त्यासाठी

[67] मायकेल रॉडकिन्सन यांनी अनुवादित केलेला बॅबिलोनियन तल्मुद, अध्याय एक, ज्यू दिनदर्शिकेनुसार नवीन वर्षाचे नियम – जेरुसलेममधून पाठवलेले दूत...
[68] https://en.wikipedia.org/wiki/Simeon_ben_Gamliel

दिलेल्या कारणांपैकी एक कारण असे होते की धान्य अद्याप पूर्णपणे पिकलेले नव्हते. येथे सातू हे त्या धान्याप्रमाणे ओळखले जाते ज्यापासून ओवाळणीची पेंढी अर्पण केली जात असे, आणि ज्याच्या पिकण्याची प्रतीक्षा करणे आवश्यक होते. तसेच, शिमोन बेन गमलीएल यांच्या पत्रावर भाष्य करणाऱ्या टीकाकारांची शिकवणही आपण पाहू शकतो. त्या काळात विषुवदिन आणि अयनांवर आधारित दुसरी एक सौर दिनदर्शिका आधीच प्रस्थापित झाली होती. परिणामी, त्यांनी मनुष्यपरंपरा देवाच्या आज्ञांप्रमाणे शिकविल्या आणि वर्षाच्या प्रारंभाविषयी अशा शिकवणी मांडल्या ज्यांना पवित्र शास्त्रामध्ये कोणताही आधार किंवा नोंद आढळत नाही.

"आमच्या रब्बींनी असे शिकवले आहे: करड्यांची पिल्ले, कोकरे किंवा कबुतरे अजून लहान आहेत या कारणावरून वर्षात अधिमास जोडता येत नाही. परंतु या प्रत्येक परिस्थितीचा अधिमास जोडण्यासाठी सहाय्यक कारण म्हणून विचार केला जाऊ शकतो. ते कसे? र. यन्नई यांनी, र. शिमोन बेन गमलीएल यांच्या पत्राचा दाखला देत, या नियमाचे पुढील उदाहरण दिले: 'आम्ही तुम्हांला कळवू इच्छितो की कबुतरे अजून कोवळी आहेत, कोकरे अजून लहान आहेत, आणि धान्य अद्याप पिकलेले नाही. मी या विषयाचा विचार केला असून वर्षात आणखी तीस दिवस जोडणे योग्य ठरेल असे मला वाटले आहे.'

यावर आक्षेप घेण्यात आला: वर्षात किती कालावधी जोडला जात असे? तीस दिवस. र. शिमोन बेन गमलीएल म्हणाले: एक महिना? र. पापा म्हणाले: हा विषय अधिमास निश्चित करणाऱ्या न्यायालयाच्या निर्णयावर सोपविला जातो; त्यांच्या इच्छेनुसार ते एक महिना जोडू शकतात, किंवा तीस दिवसही जोडू शकतात.

आता या उदाहरणातून पूर्वीच्या काळातील नेत्यांच्या आणि नंतरच्या काळातील त्यांच्या नम्र उत्तराधिकाऱ्यांच्या स्वभावातील फरक पाहा. कारण असे शिकविले गेले आहे: एकदा रब्बी गमलीएल मंदिराच्या टेकडीवरील एका पायरीवर बसले होते. प्रसिद्ध लेखक योहानान त्यांच्या समोर उभा होता आणि त्यांच्यासमोर कापलेल्या कागदाच्या तीन पत्रिका ठेवलेल्या होत्या. त्यांनी म्हटले, 'एक पत्रिका घे आणि

वरच्या गालीलमधील व खालच्या गालीलमधील आपल्या बंधूंना पत्र लिहा: “तुमची शांती विपुल असो! आम्ही तुम्हांला कळवितो की जैतूनाच्या राशींमधून दशांश वेगळा काढण्याची वेळ आली आहे.”’ ‘दुसरी पत्रिका घे आणि दक्षिणेकडील आपल्या बंधूंना लिहा: “तुमची शांती विपुल असो! आम्ही तुम्हांला कळवितो की धान्याच्या पुंजक्यांमधून दशांश वेगळा काढण्याची वेळ आली आहे.”’ ‘आणि तिसरी पत्रिका घे व बाबेलमधील निर्वासित बंधूंना, मादायमधील बंधूंना, आणि इतर सर्व निर्वासित इस्राएल लोकांना लिहा: “तुमची शांती सदैव विपुल असो! आम्ही तुम्हांला कळवितो की कबुतरे अजून कोवळी आहेत, कोकरे अजून फार लहान आहेत, आणि पिके अद्याप परिपक्व झालेली नाहीत. मला आणि माझ्या सहकाऱ्यांना असे योग्य वाटते की या वर्षात आणखी तीस दिवस जोडावेत.”’ तथापि, असेही शक्य आहे की या प्रसंगी रब्बान गमलीएल यांनी दाखविलेली नम्रता ही त्यांना नासी (अध्यक्ष) पदावरून दूर केल्यानंतरच्या काळातील असावी.

“आमच्या रब्बींनी असे शिकवले आहे: वर्षात अधिमास जोडण्याची तीन कारणे असू शकतात: धान्यपिके अकाली अवस्थेत असणे; (ही धान्याची जात निसान महिन्यात पिकलेली असली पाहिजे. बायबलमध्ये निसान महिन्याला अबीब महिना असे म्हटले आहे [निर्गम १३:४], म्हणजे कणसांचा महिना, कारण त्या महिन्यात धान्य पिकलेले असते.) किंवा फळझाडांची अवस्था; किंवा “तेकुफाह” उशिरा येणे. (शाब्दिक अर्थ: “आवर्तन”, “ऋतू”. यहूदी दिनदर्शिका जरी चांद्रमानावर आधारित असली तरी ती सूर्यवर्षाशीही समायोजित केली जाते, आणि एकोणीस वर्षांच्या प्रत्येक चक्राच्या शेवटी हे समायोजन केले जाते. धार्मिक कारणांसाठी चार “तेकुफोत” किंवा ऋतू सूर्यगणनेनुसार मोजले जातात. प्रत्येक ऋतू ३६५ दिवसांच्या एक चतुर्थांश इतका, म्हणजे ९१ दिवस व साडेसात तासांचा मानला जातो. निसानची तेकुफाह (वसंत विषुवदिन) २१ मार्चला सुरू होते; तम्मूजची तेकुफाह (ग्रीष्म अयन) २१ जूनला; तिश्रीची तेकुफाह (शरद विषुवदिन) २३ सप्टेंबरला; आणि तेबेथची तेकुफाह (हिवाळी अयन) २२ डिसेंबरला. जर तम्मूजची तेकुफाह मंडपांच्या सणानंतरपर्यंत टिकली, किंवा तेबेथची तेकुफाह निसानच्या सोळाव्या दिवसापर्यंत राहिली, तर वर्षात अधिमास जोडला जाई,

जेणेकरून सण त्यांच्या योग्य ऋतूंमध्ये पडतील; म्हणजे वल्हांडण वसंत ऋतूत आणि मंडपांचा सण शरद ऋतूत.) या कारणांपैकी कोणतीही दोन कारणे अधिमास जोडण्यासाठी पुरेशी आहेत; परंतु एकच कारण पुरेसे नाही. तथापि, या कारणांपैकी धान्यपिकाची अवस्था एक कारण असेल तर सर्वजण आनंद व्यक्त करीत. (कारण जर धान्यपिक आधीच पिकलेले असेल आणि इतर कारणांमुळे अधिमास जोडला गेला, तर लेवीय २३:१४ नुसार ओवाळणीच्या अर्पणानंतरच नवीन पिक खाण्याची परवानगी मिळत असल्यामुळे, नव्या उत्पन्नावरील बंदी आणखी एक महिना वाढली असती.) रब्बान शिमोन बेन गमलीएल म्हणतात: “तेकुफाह” उशिरा येणे हे कारण आहे. विद्वानांनी विचारले: त्यांचा अर्थ असा होता का की “तेकुफाह” उशिरा येणे हे दोन कारणांपैकी एक कारण असल्यास लोक आनंद व्यक्त करीत, की केवळ “तेकुफाह” उशिरा येणे हे एकटेच वर्षात अधिमास जोडण्यासाठी पुरेसे कारण होते? हा प्रश्न अनिर्णित राहतो.

आमच्या रब्बींनी असेही शिकवले आहे: अधिवर्ष घोषित करायचे की नाही हे ठरविण्यासाठी पुढील तीन प्रदेशांतील धान्य आणि फळांची स्थिती प्रमाण मानली जात असे: यहूदा, यार्देनपारचा प्रदेश आणि गालील. या तीन प्रदेशांपैकी दोन प्रदेशांची परिस्थिती अधिमास जोडण्यास कारणीभूत ठरू शकत असे, परंतु एका प्रदेशाची स्थिती एकटी पुरेशी नसे. तथापि, या दोन प्रदेशांपैकी एक प्रदेश यहूदा असेल तर सर्वजण विशेष आनंद व्यक्त करीत, कारण ओमेरासाठीचे सातू (ओमेर म्हणजे सातूपासून घेतलेले एक माप, म्हणजे एफाच्या दहाव्या भागाएवढे. हे कोवळ्या कणसांपासून घेतले जाई आणि निसानच्या सोळाव्या दिवशी मंदिरात ओवाळणीचे अर्पण म्हणून सादर केले जाई; पहा लेवीय २३:१०-११.) प्राधान्याने यहूदातून आणले जात असे. (यामागे दोन कारणे होती. पहिले म्हणजे, ओमेरासाठी वापरले जाणारे धान्य कोवळे असणे आवश्यक होते, आणि ते यरुशलेमजवळील शेतातूनच शक्य होते; कारण दूरवरून आणताना वाऱ्यामुळे कणसे कडक झाली असती. दुसरे म्हणजे, ताल्मुदातील या तत्त्वानुसार की आज्ञा पाळण्याची संधी दवडू नये, यरुशलेमजवळील पिकलेले धान्य ही आज्ञा पूर्ण करण्याची सर्वात लवकर संधी देत असे. जर यहूदातील धान्य अधिमास जोडण्यास कारणीभूत ठरले नसते,

तर ओमेराच्या वेळेपर्यंत ते अतिपिकलेले झाले असते आणि अर्पणासाठी अयोग्य ठरले असते.)[69]

परिशिष्ट क: ओमेरची गणना

कोणी असा प्रश्न विचारू शकतो: सप्ताहांच्या सणाचा दिवस, ज्या दिवशी गव्हाची प्रथमफळे अर्पण केली जात होती, तो शब्बाथावर येऊ शकतो काय? जर तसे असेल, तर सातूची प्रथमफळे देखील शब्बाथाच्या दिवशी अर्पण केली गेली असती. हा प्रश्न यासाठी विचारला जातो की "शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी" या वाक्यांशाचा अर्थ शब्बाथाच्या सकाळीचा भाग असाही होऊ शकतो. जरी पवित्र शास्त्रामध्ये "दुसरा दिवस" या शब्दाचा असा उपयोग अत्यंत दुर्मिळ आहे, कारण दिवसाच्या त्या भागासाठी दुसरा स्वतंत्र शब्द आधीपासून वापरला जातो.[70] पुन्हा पुढील वचनाचा विचार करा:

लेवीय २३:१५-१६ शब्बाथानंतरच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्ही ओवाळणीची पेंढी आणाल त्या दिवसापासून पुरे सात शब्बाथ मोजावेत; 16सातव्या शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवसापर्यंत पन्नास दिवस मोजून त्या दिवशी परमेश्वराप्रीत्यर्थ नवे अन्नार्पण करावे.

या वचनांमध्ये "शब्बाथ" हा शब्द आठवड्याच्या सातव्या दिवसाचा निर्देश करतो, हे आपण पुढे सिद्ध करू. सातूची ओवाळणीची पेंढी अर्पण केली जाते त्या "शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवसापासून" सात शब्बाथ पूर्ण झालेले असले पाहिजेत. "पूर्ण" असे भाषांतर केलेला हिब्रू शब्द पुढीलप्रमाणे आहे:

८५४९. תָּמִים tâmîym, taw-meem´; ८५५२ पासून; संपूर्ण, पूर्ण, निर्दोष; रूपकात्मक अर्थाने नैतिक शुद्धता; तसेच नामरूपात सचोटी, सत्य:—निर्दोष,

---

[69] बॅबिलोनियन तल्मुद: पृष्ठ 11a आणि 11b.

[70] १२४२. בֹּקֶר bôqer, bo´-ker; १२८९ पासून; मूळ अर्थ पहाट (दिवसाची सुरुवात); उत्पत्ती सकाळ:—(+) दिवस, पहाटे, सकाळ, उद्या.

पूर्ण, परिपूर्ण, खरा, निष्कलंक, अविकृत, सरळ, संपूर्ण.

नैतिक शुद्धता किंवा निर्दोषता या अर्थांशिवाय, या शब्दाचा इतर सर्व उपयोग एखाद्या गोष्टीच्या पूर्णत्व, संपूर्णता किंवा अखंडतेकडे निर्देश करतो.[71] म्हणून आपण पाहतो की ओवाळणीची पेंढी अर्पण केल्या गेलेल्या दिवसापासून सात पूर्ण शब्बाथ मोजले गेले पाहिजेत. दुसऱ्या शब्दांत, अर्धवट शब्बाथ मोजला जाऊ शकत नाही. शब्बाथ पूर्ण, संपूर्ण आणि समाप्त झालेला असला पाहिजे संध्याकाळपासून सकाळपर्यंत किंवा रात्रीपासून दिवसापर्यंत. ओमेरचे अर्पण सकाळच्या यज्ञार्पणाच्या वेळी, म्हणजे साधारणतः सकाळी आठ ते नऊ वाजण्याच्या दरम्यान केले जात असे. जर ते शब्बाथाच्या दिवशी अर्पण केले गेले असते, तर पहिला पूर्ण शब्बाथ सात दिवसांनंतरच आला असता.

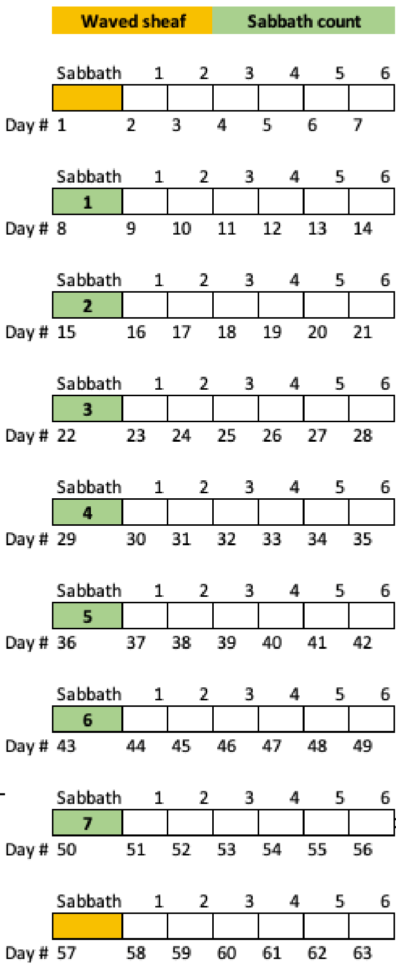

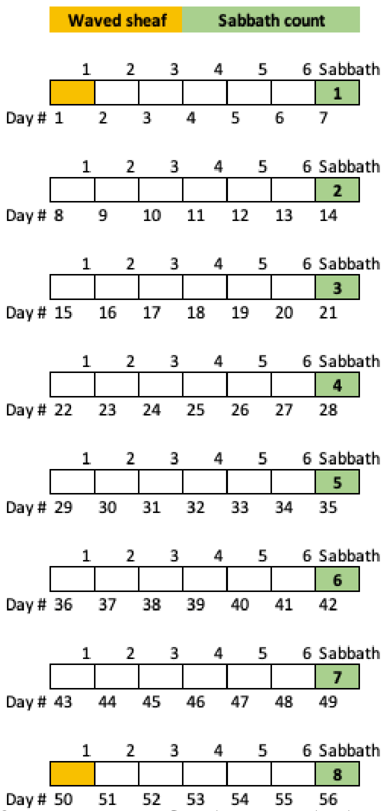

तोत्रसंहिता ११९:८०; नीतिसूत्रे १:१२; यहेज्केल १५:५

अशा परिस्थितीत गणना वचनात सांगितल्याप्रमाणे पन्नास दिवसांची न राहता सत्तावन्न दिवसांची झाली असती. आणि जर ओवाळणीच्या पेंढीच्या त्याच शब्बाथापासून गणना केली, म्हणजे सात पूर्ण शब्बाथांची संकल्पना बाजूला ठेवली, तर ती गणना पन्नास दिवसांऐवजी त्रेचाळीस दिवसांवर येऊन थांबली असती. म्हणून गणना कोणत्याही प्रकारे केली, तरी ती पन्नास दिवसांपर्यंत पोहोचत नाही.

परंतु जर गणना शब्बाथानंतरच्या दुसऱ्या दिवसापासून सुरू होत असेल, जसे त्या शब्दाच्या भाषांतराचा सर्वाधिक प्रचलित उपयोग सूचित करतो, तर सातूच्या ओवाळणीच्या पेंढीच्या अर्पणापासून गव्हाच्या ओवाळणीच्या पेंढीच्या अर्पणापर्यंत सात पूर्ण, अखंड शब्बाथ असण्याची संकल्पना तसेच सातूच्या ओवाळणीच्या पेंढीच्या अर्पणापूर्वीच्या शब्बाथापासून गव्हाच्या ओवाळणीच्या पेंढीच्या अर्पणापर्यंत पन्नास दिवस असण्याची संकल्पना या दोन्ही अबाधित राहतात.

याव्यतिरिक्त, आपण येशू ख्रिस्ताच्या मृत्यू, पुनरुत्थान आणि स्वर्गारोहणाचा विचार करूया. ख्रिस्त हा महानिद्रा घेणाऱ्यांचे प्रथमफळ आहे.[72] त्यामुळे, प्रथमफळांशी संबंधित यहूदी विधी ज्याचे प्रतिरूप होते, ते ख्रिस्ताने स्वतःच्या अनुभवामध्ये प्रत्यक्ष जगले. त्या विधीने पुढील गोष्टींची पूर्वछाया दर्शविली होती:

लेवीय २३:९-११ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, 10“इस्राएल लोकांना सांग : मी तुम्हांला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहचाल व त्यातील पीक कापाल,

[72] १ करिंथकर १५:२०

तेव्हा आपल्या पिकाच्या पहिल्या उपजाची पेंढी तुम्ही याजकाकडे आणावी; 11ती पेंढी तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात यावी म्हणून त्याने परमेश्वरासमोर ती ओवाळावी; शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी याजकाने ती ओवाळावी.

“परमेश्वरासमोर” या शब्दप्रयोगाचा अर्थ परमेश्वराच्या उपस्थितीत किंवा त्याच्या समक्ष असा होतो. येशूच्या बाबतीत याचा अर्थ असा होता की बेखमीर भाकरीच्या सणादरम्यान येणाऱ्या शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी, महानिद्रा घेणाऱ्या तारणप्राप्त लोकांचे प्रतीक असलेल्या सातूच्या प्रथमफळांच्या ओवाळणीच्या पेंढीप्रमाणे, त्याने आपल्या पित्याच्या उपस्थितीत उभे राहायचे होते. येशूच्या पुनरुत्थानाशी संबंधित घटनांचे वर्णन करणाऱ्या वचनांमध्ये या प्रतिरूपाच्या पूर्ततेचा पुरावा आपल्याला आढळतो. आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी, अजून अंधार असतानाच, मरीया मग्दालीया प्रथम कबरेजवळ आली. कबरेच्या तोंडावरील धोंड दूर केलेली पाहून ती धावत शिष्यांकडे गेली आणि प्रभूचे शरीर तेथून नेण्यात आले आहे असे त्यांना सांगितले. पेत्र आणि योहान हे सत्य आहे का ते पाहण्यासाठी धावत गेले आणि त्यांनी कबर उघडी असल्याचे तसेच तागाची वस्त्रे नीट घडी करून ठेवलेली असल्याचे पाहिले. तृतीय पुरुषी निवेदन करणारा योहान विश्वास ठेवू लागला, जरी त्या वेळी त्याला पवित्र शास्त्राचा अर्थ पूर्णपणे समजला नव्हता; त्यानंतर ते दोघे आपापल्या घरी परत गेले.[73] परंतु मरीया मग्दालीया, जी त्यांच्या मागोमाग पुन्हा कबरेजवळ आली होती, ती तेथेच थांबली:

योहान २०:११-१८ इकडे मरीया बाहेर कबरेजवळ रडत उभी राहिली होती आणि रडता रडता तिने ओणवून कबरेत पाहिले. 12आणि जेथे येशूचे शरीर ठेवले होते तेथे शुभ्र वस्त्रे परिधान केलेले दोन देवदूत, एक उशाजवळ व एक पायथ्याजवळ, बसलेले तिला दिसले. 13ते तिला म्हणाले, “बाई, का रडतेस?” ती त्यांना म्हणाली, “त्यांनी माझ्या प्रभूला नेले व त्याला कोठे ठेवले हे मला ठाऊक नाही म्हणून.” 14असे बोलून ती पाठमोरी फिरली, तेव्हा तिला येशू उभा असलेला दिसला; परंतु तो येशू आहे हे तिने ओळखले नाही. 15येशूने तिला म्हटले, “बाई, का रडतेस? कोणाचा

[73] योहान २०:१-१०

शोध करतेस?” तो माळी आहे असे समजून ती त्याला म्हणाली, “दादा, तू त्याला येथून नेले असलेस तर त्याला कोठे ठेवलेस हे मला सांग म्हणजे मी त्याला घेऊन जाईन.” 16येशूने तिला म्हटले, “मरीये!” ती वळून त्याला इब्री भाषेत म्हणाली, “रब्बूनी!” (म्हणजे गुरूजी!) 17येशूने तिला म्हटले, “मला बिलगून बसू नकोस; कारण मी अद्‌याप पित्याजवळ वर गेलो नाही; तर माझ्या बांधवांकडे जाऊन त्यांना सांग की, जो माझा पिता आणि तुमचा पिता आणि माझा देव व तुमचा देव त्याच्याकडे मी वर जातो.” 18मरीया मग्दालीया गेली व आपण प्रभूला पाहिल्याचे व त्याने आपल्याला ह्या गोष्टी सांगितल्याचे तिने शिष्यांना कळवले.

आठवड्‌याच्या पहिल्या दिवशी पहाटे आपण कोणती गोष्ट लक्षात घेतो? ती म्हणजे येशू ख्रिस्त अजून आपल्या पित्याकडे गेले नव्हते. याच कारणामुळे येशूने मरीया मग्दालीयाला, “मला बिलगून बसू नकोस,” असे सांगितले. प्रत्यक्षात, येशू तिला केवळ त्यांना स्पर्श करू नकोस असे सांगत नव्हते, तर त्यांना अडवू नकोस असेही सांगत होते.[74] आपल्या अनुयायांकडून गौरव किंवा आदर स्वीकारण्यापूर्वी, येशूने आपल्या पित्याच्या उपस्थितीत जाऊन महानिद्रा घेणाऱ्यांच्या प्रथमफळाप्रमाणे स्वीकारले जाणे आवश्यक होते. आठवड्‌याच्या पहिल्या दिवशी हे घडून गेल्यानंतर, ख्रिस्त पुन्हा आपल्या शिष्यांकडे परतले, आणि ते पुढीलप्रमाणे म्हणू शकले:

योहान २०:२४-२९ येशू आला तेव्हा बारा जणांतील एक म्हणजे दिदुम1 म्हटलेला थोमा हा त्यांच्याबरोबर नव्हता. 25म्हणून दुसऱ्या शिष्यांनी त्याला सांगितले, “आम्ही प्रभूला पाहिले.” पण त्याने त्यांना म्हटले, “त्याच्या हातांत खिळ्यांचे वण पाहिल्यावाचून, खिळे होते त्या जागी आपले बोट घातल्यावाचून व त्याच्या कुशीत आपला हात घातल्यावाचून मी विश्वास धरणारच नाही.” 26मग आठ दिवसानंतर त्याचे शिष्य पुन्हा एकदा आत असता त्यांच्याबरोबर थोमा होता. तेव्हा दारे बंद

[74] 680. ἅπτομαι haptŏmai, hap´-tom-ahee; 681 चा आत्मवाचक क्रियापद; मूळार्थ स्वतःला स्पर्श करणे, म्हणजेच (अनेक गर्भित संबंधांमध्ये) स्पर्श करणे:—स्पर्श करणे.

असताना येशू आला व मध्ये उभा राहून म्हणाला, “तुम्हांला शांती असो.” 27नंतर त्याने थोमाला म्हटले, “तू आपले बोट इकडे कर. माझे हात पाहा. आपला हात पुढे करून माझ्या कुशीत घाल, आणि विश्वासहीन असू नकोस, तर विश्वास ठेवणारा अस.” 28थोमाने त्याला म्हटले, “माझा प्रभू व माझा देव!” 29येशूने त्याला म्हटले, “तू मला पाहिले आहेस म्हणून विश्वास ठेवला आहेस; पाहिल्यावाचून विश्वास ठेवणारे ते धन्य.”

येशू ख्रिस्ताने थोमाला त्यांना स्पर्श करण्याचे आमंत्रण दिले, जे करण्यापासून मरीया मग्दालीयाला यापूर्वी रोखण्यात आले होते. मरीया मग्दालीयाला भेटल्यानंतर आणि थोमाला भेटण्यापूर्वी, येशू ख्रिस्त पित्याकडे गेले आणि परमेश्वरासमोर प्रथमफळ म्हणून सादर झाले. मरीया मग्दालीयाने आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी अगदी पहाटे येशू ख्रिस्ताला भेटले होते, ही गोष्ट या समजुतीवर शिक्कामोर्तब करते की ओवाळणीच्या पेंढीचे अर्पण शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी होत असे.

बेखमीर भाकरीच्या सणादरम्यान अर्पण केल्या जाणाऱ्या सातूच्या ओवाळणीच्या पेंढीच्या सणाच्या संदर्भात, गणनेचा प्रारंभबिंदू पुढीलप्रमाणे आहे:

लेवीय २३:११ ती पेंढी तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात यावी म्हणून त्याने परमेश्वरासमोर ती ओवाळावी; शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी याजकाने ती ओवाळावी.

“ती पेंढी तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात यावी म्हणून त्याने परमेश्वरासमोर ती ओवाळावी; शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी याजकाने ती ओवाळावी.” येथे ओवाळणीची पेंढी “शब्बाथाच्या पुढच्या दिवशी” ओवाळली जाते. मूळ हिब्रू भाषेतील “शब्बाथ” हा शब्द पुढीलप्रमाणे आहे:

७६७६. שַׁבָּת shabbâth, shab-bawth´; ७६७३ पासून; विश्रांती, विराम; विशेषतः शब्बाथ:—शब्बाथ.

म्हणून येथे “शब्बाथ” हा शब्द आठवड्याच्या सातव्या दिवसाकडे निर्देश करतो. हे

आपण निश्चितपणे जाणतो, कारण हाच शब्द त्याच संदर्भात आठवड्याच्या सातव्या दिवसाच्या शब्बाथासाठी वापरलेला आहे.

लेवीय २३:३ सहा दिवस कामकाज करावे, पण सातवा दिवस परमविश्रामाचा शब्बाथ व पवित्र मेळ्याचा दिवस होय; ह्या दिवशी तुम्ही कसलेही काम करू नये; तुमच्या सर्व घराघरांतून हा परमेश्वराचा शब्बाथ असावा.

परंपरेच्या विरुद्ध, बेखमीर भाकरीच्या सणातील पहिला आणि सातवा दिवस "शब्बाथ" असे संबोधलेले नाहीत, तर त्यांना "पवित्र सभा" असे म्हटले आहे.

लेवीय २३:७-८ पहिल्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी अंगमेहनतीचे काही काम करू नये. 8सात दिवस तुम्ही परमेश्वराला हव्य अर्पावे; सातव्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी अंगमेहनतीचे काही काम करू नये."

येथे "सभा" असे भाषांतर केलेला हिब्रू शब्द पुढीलप्रमाणे आहे:

४७४४. מִקְרָא miqrâʾ, mik-raw´; ७१२१ पासून; बोलावलेली गोष्ट, म्हणजे सार्वजनिक सभा (कृती, व्यक्ती किंवा स्थान); तसेच पुनरुच्चार किंवा वाचन:—सभा, बोलावणे, पवित्र सभा, वाचन.

या दिवसांसाठी वापरलेला शब्द "शब्बाथ" नसून "मिक्रा" आहे, ज्याचा अर्थ सभा, मेळावा, पवित्र संमेलन, वाचन किंवा लोकांना एकत्र बोलावणे असा होतो. त्यामुळे बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या आठवड्यात "शब्बाथ" असे योग्यरीत्या संबोधता येणारा एकमेव दिवस म्हणजे आठवड्याचा सातवा दिवस होय. हे खरे आहे की "शब्बाथ" म्हणून संबोधला जाणारा असा एक सणदिवस आहे जो आठवड्याचा सातवा दिवस नसतो. तो सातव्या महिन्यातील रणशिंगांचा सण आणि प्रायश्चित्ताचा दिवस[75] यांच्या संदर्भात आढळतो. रणशिंगांचा सण सातव्या चांद्र महिन्याच्या पहिल्या दिवशी आणि प्रायश्चित्ताचा दिवस त्याच महिन्याच्या दहाव्या दिवशी येत असल्यामुळे, त्यांपैकी किमान एक दिवस आठवड्यातील

[75] लेवीय २३:२४, ३२; १६:३१

कोणत्याही दिवशी येऊ शकतो.

ओवाळणीच्या गव्हाच्या पेंढीच्या गणनेकडे पुन्हा वळल्यास, ती देखील शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशीच ओवाळली जात असे, म्हणजे नेहमी आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी. सप्ताहांच्या सणाविषयी आपण असे वाचतो:

लेवीय २३:१५ शब्बाथानंतरच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्ही ओवाळणीची पेंढी आणाल त्या दिवसापासून पुरे सात शब्बाथ मोजावेत;

गणनेचा प्रारंभबिंदू तो दिवस आहे ज्यादिवशी सातूची ओवाळणीची पेंढी अर्पण केली जात असे, म्हणजे शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी. येथे "शब्बाथ" हा शब्द आठवड्याच्या सातव्या दिवसाचा निर्देश करतो. सप्ताहांचा सण किंवा पन्नासावा दिवस गाठण्यासाठी सात पूर्ण शब्बाथ मोजले पाहिजेत, आणि सातव्या शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी पन्नासावा दिवस पूर्ण होतो. यावरून हे स्पष्ट होते आणि या अर्थाला दृढ आधार मिळतो की येथे उल्लेखिलेला "शब्बाथ" हा आठवड्याच्या सातव्या दिवसाशिवाय दुसरा कोणताही असू शकत नाही. कारण येथे सात दिवसांच्या सात आवर्तनांचा उल्लेख आहे. कारण येथे सात शब्बाथ मोजले जातात. कारण गणनेची सुरुवात आणि समाप्ती या दोन्ही शब्बाथांच्या चौकटीत ठेवलेल्या आहेत. तरीही कोणी पवित्र शास्त्राच्या या स्पष्ट साक्षीच्या विरुद्ध जाऊन असा आग्रह धरू शकतो की गणना शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवसापासून नव्हे, तर "मिक्रा"पासून, म्हणजे बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या दुसऱ्या दिवसापासून सुरू होते. परंतु अशा अर्थाशी सुसंगत राहण्यासाठी मग सात "मिक्रा" मोजले गेले पाहिजेत. अशा वेळी, आवश्यक असलेल्या पन्नास दिवसांपर्यंत पोहोचत असताना सप्ताहांच्या सणाची अचूक तारीख निश्चित करणे किती कठीण होते हे सहज लक्षात येते. याव्यतिरिक्त, आपण हेही लक्षात घेतले पाहिजे की लेवीय २३:३ मध्ये आठवड्याच्या सातव्या दिवसाच्या शब्बाथालाही "मिक्रा" असे संबोधले आहे. याचा अर्थ असा नाही की सर्व "मिक्रा" दिवस शब्बाथ आहेत; उलट, शब्बाथ हा "मिक्रा" दिवस आहे, म्हणजे पवित्र सभा किंवा मेळावा भरवण्याचा दिवस आहे.

परिशिष्ट ड: आधुनिक काळातील अबीबचा शोध

लक्षात घ्या की या नोंदीमध्ये अबीब हा नेहमी यहूदी लोक साजरा करीत असलेल्या समयापेक्षा पूर्ण एक महिना उशिरा येत होता. आजच्या काळाशी दिसणारा हा फरक त्या वेळी असलेल्या विशेषतः थंड हवामानामुळे असू शकतो, ज्याला “लिटल आइस एज”[76] असे म्हणतात.

“ही सारणी रब्बी परंपरेतील गणनेवर आधारित आहे. त्या गणनेनुसार, सूर्य मेष राशीत प्रवेश करतो त्या दिवसाच्या (किंवा वसंत संपाताच्या) सर्वात जवळ येणाऱ्या अमावास्येपासून निसान महिन्याचा पहिला दिवस सुरू होतो. तथापि, हे लक्षात घेतले पाहिजे की कराईट यहूदी असा दावा करतात की रब्बींनी दिनदर्शिकेत बदल केले आहेत. त्यांच्या मते, रब्बी पद्धतीनुसार गणना केली तर नियमशास्त्राने सांगितल्याप्रमाणे निसानच्या सोळाव्या दिवशी सातूच्या कापणीची प्रथमफळे अर्पण करणे अशक्य होईल, कारण यरुशलेममध्ये सातूला कणसे येण्याची अवस्था त्यानंतर साधारणतः एक महिना उशिरा येते. अनेक प्रवाशांच्या नोंदी कराईटांच्या या मताची पुष्टी करतात. पॅलेस्टाइनमध्ये यहूद्यांमध्ये सेवाकार्य करणारे धर्मांतरित यहूदी मिशनरी श्री. ई. एस. कोलमन यांनी एप्रिल १८४० मध्ये प्रकाशित झालेल्या "अमेरिकन बायबलसंबंधी भांडार" या नियतकालिकातील एका लेखात या विषयावर पुढील निरीक्षणे नोंदविली आहेत: ‘बेखमीर भाकरीच्या सणाचा समय निर्गम १३:४ मध्ये पुढीलप्रमाणे निश्चित केला आहे: “आज तुम्ही अबीब महिन्यात बाहेर पडत आहात.” तसेच निर्गम २३:१५ मध्ये असे म्हटले आहे: “अबीब महिन्याच्या नेमलेल्या समयी तू बेखमीर भाकरीचा सण पाळावा.” - “लेमोएद खोदेश हाअबीब” या वाक्यांशाचा शब्दशः अर्थ “हिरव्या धान्याच्या महिन्याच्या समयी” असा होतो. हे निर्गम ९:३१ मधील समांतर उपयोगावरून स्पष्ट होते: “जवस व सातू ह्यांचा नाश झाला; कारण सातू अबीब अवस्थेत होते.”’ ‘परंतु सध्या

[76] https://en.wikipedia.org/wiki/Li_le_Ice_Age

पवित्र भूमीतील यहूदी लोक यहोवाने निश्चित केलेल्या आणि ओळखून दिलेल्या या समयाची मुळीच दखल घेत नाहीत. त्याऐवजी ते मौखिक नियमशास्त्रात दिलेल्या नियमांचे पालन करतात. म्हणजेच, प्रत्येक दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या वर्षी एक अतिरिक्त महिना जोडतात आणि अशा प्रकारे चांद्र वर्ष सौर वर्षाशी जुळवून घेतात. आणि या गणनेनुसार निसान महिन्याचा पंधरावा दिवस आल्यावर ते वरील सण साजरा करण्यास सुरुवात करतात, मग "खोदेश हाअबीब" आधीच निघून गेलेला असो किंवा अजून आलेलाच नसला तरीही.'"

'सर्वसाधारणपणे पाहिले तर, त्यांनी हा सण साजरा केल्यानंतर योग्य समय येण्यास अजून पूर्ण एक महिना बाकी असतो. म्हणजेच, नियमशास्त्रातील आज्ञेच्या नेमक्या उलट कृती केली जाते. यरुशलेमच्या आसपास या सणाच्या वेळी मला कणसे आलेल्या हिरव्या धान्याचे कोणतेही चिन्ह दिसले नाही. कराईट यहूदी हा सण रब्बी परंपरेतील यहूद्यांपेक्षा उशिरा पाळतात, कारण ते अबीबच्या अवस्थेचे अनुसरण करतात. ते रब्बी परंपरेतील यहूद्यांवर असा आरोप करतात की ते हा सण पाळताना प्रत्यक्षात खमीरयुक्त भाकर खात असतात. माझ्या मते हा आरोप योग्य आहे. जर बेखमीर भाकरीचा हा सण त्याच्या योग्य समयी पाळला गेला नाही, तर त्यानंतरचे सर्व सण त्यांच्या योग्य कालावधीपासून विस्थापित होतात. कारण देवाच्या नियमशास्त्रात अबीब महिना हा इतर सर्व सणांच्या गणनेचा प्रारंभबिंदू म्हणून निश्चित करण्यात आला आहे. पॅलेस्टाइनसाठी अत्यंत काळजीपूर्वक तयार करण्यात आलेल्या एका "आर्थिक दिनदर्शिकेत" एप्रिल महिन्याच्या अमावास्येपासून सुरू होणाऱ्या महिन्याखाली पुढील निरीक्षण नोंदविले आहे: 'गहू, स्पेल्ट आणि सातू पिकतात.' एकूण विचार करता, जुना करार लिहिणाऱ्या लेखकांच्या काळात यहूदी वर्षाची सुरुवात मार्च महिन्याच्या अमावास्येऐवजी एप्रिल महिन्याच्या अमावास्येपासून होत असावी, अशी शक्यता अधिक वाटते.

यहूदी रब्बी असे म्हणतात की या दोन वर्षांच्या प्रारंभिक महिन्यांमध्ये एप्रिल आणि ऑक्टोबरऐवजी मार्च आणि सप्टेंबर यांचा समावेश होता. नंतरच्या काळात

तसे झाले होते हे मान्य केले जाते; परंतु हा बदल बहुधा रोमनांच्या उदाहरणामुळे झाला असावा, कारण ते आपल्या वर्षाची सुरुवात मार्च महिन्यापासून करीत असत. यहूदी लोकांनी त्यांच्या या पद्धतीचे अनुकरण केले असावे, किंवा त्यांच्या अधिकाराच्या प्रभावाखाली ती प्रथा स्वीकारली असावी. ही मांडणी अधिक संभाव्य वाटण्याचे आणखी एक कारण म्हणजे रब्बींच्या मताला केवळ योसेफसनेच विरोध केलेला नाही, तर सिरियाक आणि अरबी भाषांमधील प्रचलित वापरही त्याच्या विरोधात आहे. तसेच, तीन प्रमुख सणांसाठी नियमशास्त्रात दिलेल्या आज्ञा मार्च आणि सप्टेंबर या महिन्यांशी सुसंगत बसत नाहीत, हे मायकेलिस यांनी दाखवून दिले आहे. यासाठी त्यांनी केलेल्या संशोधनाचा संदर्भ पुढीलप्रमाणे आहे: Commentatio de Mensibus Hebraeorum, Societas Regia Gottingensis, १७६३–१७६८, पृ. १० पुढे.'

'म्हणून, जर कराईट यहूदी योग्य असतील (आणि मोशेच्या नियमशास्त्रामुळे हा प्रश्न निकाली निघतो, कारण सातूची कापणी पिकल्याशिवाय वल्हांडण पाळता येत नाही), तर इ. स. ३३ मध्ये वसंत संपातानंतर येणाऱ्या पहिल्या पौर्णिमेचा वार कोणता होता याची खगोलशास्त्रीय गणना करून, त्या वर्षी खरे वल्हांडण कोणत्या दिवशी पाळले गेले हे सिद्ध करता येणार नाही. परिणामी, अशा गणनेद्वारे ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाच्या वर्षाचेही निश्चित निर्धारण करता येणार नाही. आपण असे म्हटले की, त्या गणनेवरून खरे वल्हांडण कोणत्या दिवशी पाळले गेले हे सिद्ध करता येणार नाही. कारण जर इ. स. ३३ मध्ये वसंत संपातानंतरची पहिली पौर्णिमा शुक्रवारी आली असेल, तर पुढील पौर्णिमा एकोणतीस अर्ध दिवसांनी आली असती. परंतु यहूदी लोक महिन्याची गणना चंद्र प्रथम दिसल्यापासून करीत असत. चंद्र कधी एकोणतीस दिवसांनी तर कधी तीस दिवसांनी दिसत असे. त्यामुळे त्या दर्शनापासून चौदावा दिवस शनिवार होता की रविवार, हे निश्चितपणे सांगण्याचा कोणताही मार्ग आपल्याजवळ राहात नाही. म्हणूनच, जर कराईट यहूदी योग्य असतील, तर फर्ग्युसन यांनी वसंत संपातानंतरच्या पहिल्या पौर्णिमेचा वार निश्चित करण्यासाठी केलेल्या गणना जरी पूर्णपणे अचूक असल्या, तरी त्या आपल्याला खरे वल्हांडण कोणत्या दिवशी आले याविषयी कोणताही

निश्चित धागा देत नाहीत. परिणामी, त्या गणनांवरून ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाच्या वर्षाचेही निश्चित निर्धारण करता येत नाही.

पुन्हा, जरी वल्हांडण कोणत्या चंद्रमासात पाळले पाहिजे याविषयी रब्बी परंपरेतील यहूदी योग्य असले, आणि खगोलशास्त्रीय पौर्णिमा कोणत्या दिवशी येईल हे आपण निश्चितपणे ठरवू शकलो, तरीही तो दिवस चंद्र प्रथम दिसल्यापासून मोजल्या जाणाऱ्या चौदाव्या दिवसाच्या एक दिवस आधी किंवा एक दिवस नंतर असू शकतो. कारण चंद्राचा जन्म दिवसाच्या सुरुवातीला किंवा शेवटी झाला तर त्याच्या प्रत्यक्ष दर्शनामध्ये एका दिवसाचा फरक पडू शकतो. त्यामुळे खगोलशास्त्रीय पौर्णिमा, एका दिवसाच्या मर्यादेतसुद्धा, यहूदी गणनेतील चंद्रमासाच्या चौदाव्या दिवसाचे अचूक निर्धारण करू शकत नाही.’ () {HST, ५ डिसेंबर १८४३, पृ. १३४.१५}

परिशिष्ट ई: अबीबचा समकालीन शोध

खालील तक्ता नेहेम्या गॉर्डन यांनी केलेल्या अबीब शोध मोहिमांच्या निष्कर्षांवर आधारित आहे.

वर्ष	नवीनतम शोध एवीव्ह सापडले नाही	सर्वात लवकर शोध एवीव्ह सापडले	एवीव्ह नंतर नवीन चंद्र
2०00	मार्च-1२	मार्च-०५	एप्रिल-०७
2001	मार्च-02	मार्च-11	एप्रिल-27
२००2*		मार्च-14	माल-16
2०03	मार्च-04	मार्च-30	आल-04
2०04	मार्च-08	मार्च-22	आल-23
2०05*		मार्च-08	माल-12
2006	फेब्रु-२८	फेब्रु-२८	माल-31
2०07*		मार्च-18	एप्रिल-21
2008	मार्च-06	मार्च-23	एप्रिल-08
2009*		मार्च-26	एप्रिल-08
2010*		मार्च-12	एप्रिल-18
2011	मार्च-22	मार्च-30	अपल-05
2012*		मार्च-22	एप्रिल-24
2013*		मार्च-11	अपल-14
2014	मार्च-02	मार्च-25	अपल-01
2015	मार्च-27	मार्च-15	एप्रिल-22
2016	मार्च-10	मार्च-27	एप्रिल-1०
* उपलब्ध नाही. एवीव्ह नेहमी पहिल्या शोधात सापडले.			

सारांश खालीलप्रमाणे आहे:

इव्हेंट	किमान	मध्यक	कमाल
नवीनतम शोध एवीव्ह सापडले नाही	फेब्रुवारी २७ (२०१५ मध्ये)	मार्च-०५	मार्च २२ (२०११ मध्ये)
सर्वात लवकर शोध एवीव्ह सापडले	मार्च ८ (२००५ मध्ये)	मार्च-२२	एप्रिल ४ (२००० मध्ये)
एवीव्ह नंतर नवीन चंद्र	मार्च १२ (२००५ मध्ये)	मार्च-२७	एप्रिल १० (२०१६ मध्ये)

बायबलमध्ये एखाद्या विशिष्ट दिनदर्शिकेचा उल्लेख आहे किंवा ती सादर केली आहे का, असा प्रश्न तुम्हाला कधी पडला आहे का? देवाच्या लोकांच्या धार्मिक कार्यांना कोणत्या चक्राने नियंत्रित केले होते? वेळेची एकके कशी निश्चित केली जात होती आणि त्यांचे मोजमाप कसे केले जात होते? पवित्र शास्त्रात महिने, दिवस, वर्षे आणि इतर कालखंडांचा उल्लेख आढळतो. देवाच्या वचनानुसार वर्षाची सुरुवात कधी होते? ती आपल्या सध्याच्या दिनदर्शिकेनुसार सुरु होते का? त्याची सुरुवात आणि समाप्ती कोणत्या गोष्टीवर अवलंबून असते? बायबलमधील पुरावे आपल्याला याविषयी काय सांगतात?

बायबलमधील वर्षाची सुरुवात

MARANATHA
MEDIA